

Ára: 595 Ft

LXXVIII. évfolyam 2017. április • www.kennelclub.hu

a kutyá

/akutyamagazin

Bracco

Crufts 2017

Ch. Solt Óhungarikum,
komondor kan,
Magyarország képviseletében
az Eukanuba World Challenge
részvevőjeként.

FAGYOS FUTAM

Iditarod. A világ egyik legembertpróbálóbb versenye, de vitathatatlanul a földkerekség legkeményebb kutyaszánhúzó viadala. Alaszka leghidegebb vidékein kell a hajtóknak és persze kutyáiknak teljesíteni a mintegy 1700 kilométeres távot. Van, hogy mínusz 40 fokban. Egy ilyen megmérettetés kitartást, keménységet, elszántságot, fizikai állóképességet és tökéletes csapatmunkát igényel.

HAPPY DOG

Az egészséges
állateledel otthona

Get happy.

Georg Müller, A Happy Dog tulajdonosa
és ügyvezető igazgatója Chewakka-val

Made in Germany

Primavet Kft.
H-1142 Budapest, Komáromi út 35-37.
Tel.: +36 1/460-50-50; Fax: +36 1/460-50-51

primavet
A TOLNAGRO CSOPORT TAGJA

Email: info@primavet.hu
WEB: www.primavet.hu

- Észrevételeiteket, véleményeiket szeretettel várjuk: postalada@akutyaujsag.hu
- Szakmai hozzászólásaitokat, témajavaslataitokat az alábbi címre küldjétek: szerkesztoseg@akutyaujsag.hu
- A hirdetések megújult feltételekkel és ajánlatokkal fogadjuk és kezeljük: hirdetes@akutyaujsag.hu

Kedves Kutyabarát Olvasó!

Magyar Ebtenyésztők Országos Egyesületeinek Szövetsége

ELÉRHETŐSÉGEK

Titkárság:

titkarsag@kennelclub.hu • +36-70/457-2766

Bírói testületek, ICH:

biroitestulet@kennelclub.hu • +36-70/457-2759

Törzskönyvezés, kennelnév:

tkv1@kennelclub.hu • +36-70/984-2769

tkv2@kennelclub.hu • +36-70/984-2758

tkv3@kennelclub.hu • +36-70/457-2764

tkv4@kennelclub.hu • +36-70/984-2751

Irodavezető:

irodavezeto@kennelclub.hu • +36-70/953-9314

Champion ügyintézés:

champion@kennelclub.hu • +36-70/457-2766

Kiállítási információ:

kiallitas@kennelclub.hu • +36-70/457-2763

Rendezvényszervezési

osztályvezető:

tibay.norbert@kennelclub.hu • +36-70/616-3312

A MEOE Szövetség Központ ügyfélfogadása:

1194 Budapest, Hofherr Albert u. 42.

HÉTFŐ 8.00–18.00

KEDD zárva

SZERDA 8.00–18.00

CSÜTÖRTÖK zárva

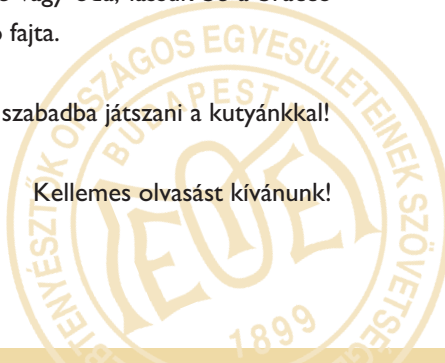
PÉNTEK 8.00–14.00

Nyitvatartási időn kívül NEM ÁLL MÓDUNKBAN ügyfeleket fogadni!

Még pár hét és elérkezik a kihajtás ideje. Véget ért a vadászkutyák munkaszezonja, és kezdődik a pásztor-kutyáké. Persze ez ma már nem is ennyire egyszerű, hiszen a kutya nem munkatárs, hanem családtag. Mielőtt még tényleg belecsapnánk a tavaszba, látogassunk el a jégmezőkre, egy kutyaszánhúzó versenyre. Nem akármilyen versenyre, egy magyar csapat is indult. Az eredményről is olvashatnak a lapban. A megszokott rovataink mellett a Crufts magyar eredményeiről is beszámolunk, és az olaszok vizsláját is bemutatjuk. Nemzeti büszkeség ide vagy oda, lássuk be a bracco igazán figyelemreméltó fajta.

Kisütött a nap, irány a szabadba játszani a kutyánkkal!

Kellemes olvasást kívánunk!

A Magyar Ebtenyésztők Országos Egyesületeinek Szövetsége
(mint az FCI tagja) kinológiai folyóirata. 1116 Budapest, Tétényi út 128/b-130.

Felelős kiadó: Korózs András MEOESz elnök
A lapot szerkesztőbizottság szerkeszti E-mail: szerkesztoseg@akutyaujsag.hu

Címlapfotó: Szalánczi Gábor

Hirdetés E-mail: hirdetes@akutyaujsag.hu

Grafika, tördelés: MOON Graphic Bt.

Nyomás: Kvadrat Print, www.kvadratprint.hu

Felelős vezető: Bánáti László

HJSSN 0133-1787
ISSN: 0133-1787

Terjeszti a Hírker Rt., az NH Rt. és magánterjesztők.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Zrt. Postacím: 1900 Budapest

Előfizetésben megrendelhető az ország bármely postáján, a hirlapot kézbesítőknél, www.posta.hu WEBSHOP-ban (<https://eshop.posta.hu/storefront/>), e-mailen a hirlapelofizetes@posta.hu címen, telefonon 06-1-767-8262 számon, levélben a MP Zrt. 1900 Budapest címen.

Külföldre és külföldön előfizethető a Magyar Posta Zrt.-nél: www.posta.hu WEBSHOP-ban (<https://eshop.posta.hu/storefront/>).

1900 Budapest, 06-1-767-8262, hirlapelofizetes@posta.hu és elektronikusan a www.dimag.hu webolalon
Megrendelés nélkül érkezett kéziratokat és fotókat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.

Minden jog fenntartva.

A nyomdai hibákért felelősséget nem vállalunk!

Tilos ezen kiadvány bármely részét sokszorosítani, információs rendszerben tárolni, vagy sugározni bármely formában vagy módon, a kiadóval történt előzetes megállapodás nélkül. Tilos továbbá terjeszteni másféle összefüggésekben, borítással és tördeléssel, mint amilyen formában kiadásra került.

TARTALOM

- 1 Köszöntő
- 3 1980-ban erről írt az „a Kutya” magazin
- 6 Lofti Begit választotta Mirko
- 10 Magyar sikerek a Crafts-on
- 16 Ember és kutyabarát felfedező Afrikában
- 18 Az utolsó nap... Dr. Szászi Ferenc emlékére
- 22 Erdélyi kopók hajtásban
- 26 Bitte Ahrens Primavera
- 32 28. Kaszó kupa
- 34 Do as I do, a szociális tanulás, mint tréning módszer
- 38 Fagyos futam
- 42 Elveszíteni egy társat
- 46 A mérleg nyelve
- 48 Te hogyan beszélsz a kutyádhoz?
- 50 Az alvás kutyáknál is memóriajavító hatású
- 54 Vadmalacok születtek Budakeszin
- 56 Ritka mint a veszett kutya
- 58 A nyerszetetés fontossága
- 60 A hullók higiéniája
- 62 Ha Föld Napja akkor „kutyával a Bakonyba”
- 66 Vigyázat 1%
- 68 Egy életre szóló úttravaló
- 71 Kutyázni gyerek mellett?

22

26

56

10

6

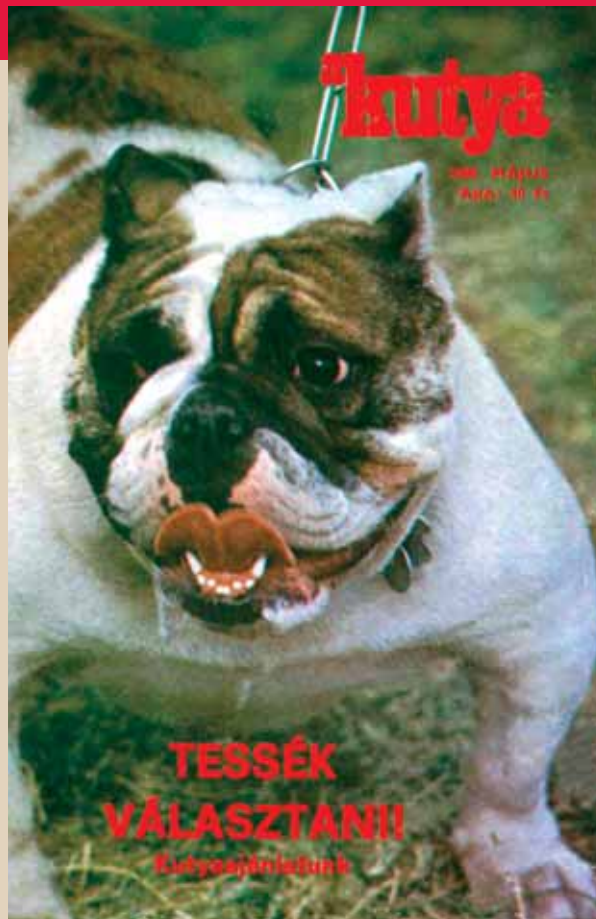
71

32

1980-ban erről írt az "a Kutya" magazin

Lapunk fennállásának 100. évfordulója előtt tisztelegve az idén visszaidézünk a múltból, hogy miről is szólt A Kutya Magazin. A múltidézést az 1980-as évfolyam ismertetésével folytatjuk.

A februári szám kertes ház és kutyakennel címmel ír cikket dr. Hegedűs Csaba olimpiai bajnok birkózóról, aki nagy kutyabarát. A birkózó válogatott akkori szövetségi kapitánya a riport írásakor egy zuglói lakótelepi lakásban élt, ám ez sem gátolta meg abban, hogy kutyát tartson. Akkor egy pekingi palotakutyája volt, akit Mütürnek hívtak, és akire a budapesti kutyakiállításon talált rá, még 1971-ben. A sportember terveiről is mesélt az A Kutya magazinnak, elmondta, hogy testvérével nem mondtak le arról a vágyukról, hogy kertes házba költözzenek és kutyatenyésztéssel is foglalkozzanak.

Érdekes riportot közöl szintén a februári szám, amely a Kamcsatka-félszigetre kalauzolja az olvasót. 1921-ben a Svéd Földrajzi társaság tudósai ugyanis kutyaszánnal kezdtek neki a terület földrajzi tanulmányozásának, és 2800 kilométert tettek meg ily módon a 350000 négyzetkilométeres félszigeten. Mindegyik szánt nyolc kutya húzta, akiket közös istránggal, párosával kötöttek a szánok elé. Ezeken egyébként csak a felszerelést és az élelmiszert húzták, az expedíció tagjai ugyanis sítalpakon követték a szánokat. A nagyjából 200 kilogrammos rakomány nagy részét a kutyák elesége tette ki. Az expedíció tagjainak a kutatómunka mellett állandó napi feladatot adott a kutyák gondozása is. Etetni például nem közvetlenül megállás után

kellett őket, hanem 2–3 órával később. A „menü” szinte minden alkalommal lazac volt, általában szárítva. A kamacsatkai kutyák egy érdekes jellegzetességéről is beszámoltak az expedíció tagjai: az állatok éjjel kis mélyedéseket kapartak a hóba és ebben aludtak, így elkerülve azt, hogy megfagyjanak. Ha éjjel esett a hó, hajnalra általában hókupacok jelezték a kutyák helyét, amelyek aztán hamarosan megelevenedtek.

A májusi szám egyik legérdekesebb cikke egy olyan problémára reflektál, amely napjainkban már fel sem tűnik. A 70-es évek vége, és a 80-as évek eleje az urbanizáció csúcsideje volt, emberek tízezrei költöztek vidékről a városokba, rengetegen közülük a fővárost szemelték ki célpontnak. Az újonnan beköltözők természetesen kedvenceiket is hozták magukkal, így számos kutyának kellett teljesen új, számára idegen körülményekhez alkalmazkodnia. Az írás arra hívja fel a figyelmet, hogy a kutyáknak a városba költözés után is biztosítani kell a napfényt és a tiszta levegőt, ezért mindenképpen el kell vinni őket sétálni, naponta legalább 2-3 órára, hétvégeente pedig még ennél is nagyobb kirándulásokra kell velük indulni. Dr. Felkai Ferenc a cikkben arra is figyelmezteti a kutyatartókat, hogy

a metrók mozgólépcsői különös kihívást jelenthetnek kedvenceik számára. Azok végénél, ahol a mozgó és a mozdulatlan elemek találkoznak, beszorulhat az állatok lába és ez akár komoly sérüléseket is okozhat neki. Ezért azt tanácsolja, hogy a kisebb testű kutyákat vegyék kézbe már a lépcsőről való lelépés előtt, a nagyobbakat pedig szoktassák rá arra, hogy időben ugorjanak le róla.

Szintén a májusi kiadásban olvashattunk egy cikket arról, hogy egy kutyára vágyó gazdinak kant, vagy szukát kell-e választania? Patay László bemutatja mindkét nem előnyeit és hátrányait is. A szukákat említve kiemeli, hogy alkalmazkodóbbak, simulékonyabbak és engedékenyebbek. Éppen ezért egy gyermek, vagy egy gyengébb akaratú, légyszívú felnőtt is könnyen maga mögé tudja utasítani a hierarchiában és parancsolni tud neki. Nem szabad ugyanakkor elfelejteni – teszi hozzá a szerző –, hogy a szukák évente kétszer tüzelnek és ilyenkor könnyen maguk köré gyűjthetik a környék kutyáit. A kanokról szólva megemlíti, hogy sokkal akaratosabbak, hajlamosabbak a csavargásra, valamint könnyebben láznak, mint a szukák. Ahogy Patay László fogalmaz, „ember legyen a talpán, aki egy erős akaratú, keménykötésű, falkavezérségre teremtett kannak parancsolni tud.”

A júniusi lapszámban ismét egy híres sportolóhoz, az azóta internetes oldalakon is legendává vált Mészöly Kálmán válogatott labdarúgóhoz látogatott el az a Kutya magazin. Mészöly elmeséli, hogy egyik csapattársával, Farkas János-sal egyszer utóbbi kutyája miatt

vesztek össze, mert Mészöly mérges lett rá és leszidta. Erre Farkas János fogta a kutyáját és otthagyta Kálmán bá't, aki akkor még nem értette, hogy hogyan lehet egy kutya miatt ennyire megsértődni. Aztán neki is több kutyája lett és átértékelte az akkor történeteket. Elmeséli, hogy régebben egy foxival járt ki mindig a pályára, aki amint meglátta, hogy ők futni kezdenek, rohant utána, természetesen kiváltva ezzel az edző haragját. Mészöly Kálmán második kutyája egy Lady nevű német juhász volt, akinek azonban nyoma veszett. A család akkori új kedvence szintén egy német juhász lett, Apacsnak a nyakába azonban már egy bilétát tettek, hogy megelőzzék a bajt.

1980 júliusában egy nagyon veszélyes járvány tartotta rettegésben több nyugat-európai ország kutyabarátait. A járványt az Amerikából behozott paro-virus okozta, melyet gyomor- és bélhurut járványként tartottak számon. Korábban csak macskákon észlelték, ezért úgy vélték, hogy kutyákra át sem terjedhet, de tévedtek. Franciaországban, Angliában, Nyugat-Németországban, Hollandiában, Belgiumban megtelek az állatorvosi rendelők, pánikhangulat

Sportemberek — kutyabarátok Mészölykéknél — Apacsról

Pár évvel ezelőtt Mészöly Kálmán és Farkas János összeváltak. Egy kutya miatt. A kutya Farkas volt, és ott ebédelt velük egy asztalnál, gazdája egy rántott csirke körül neki. Mészöly valamért mérget tett az étvre, leborotolta, és hozzádobott egy papírgalambot. Erre Farkas felállt az asztaltól, otthagyta a pénzt a számlára, hirtelen alá kapta a kutyát és kószáns nélkül elrohant. Hónapokig nem fogadták csap-

lára kószánsát sem, annyira megharagudott. Aztán persze tisztázták a tévhiteteket. Mészöly akkoriban nem értette, hogyan lehet egy kutya miatt így megsértődni...

— Most már megérted?

— Anóta nekünk is több kutyánk volt, amikor a srácok kicsik voltak. (Mészölynek két fia van, Kálmán tizenöt éves, a Vasasban kapus, Géza tizenhárom, ő a Vasas kölyökben játékos középhátvédtől egy foxival járhat ki mindig a pályára. Ha a kutya meglátja, hogy futni kezdenek, rohant utána, hirtelen maga után valamelyik gyereket. Illovszky volt az első, enyhe kifejezés, hogy nem értett a rendszerváltásnak. A foxi után sokáig nem volt kutyák. Dékesszában voltam egy német juhász kutyával. Ő Lady-nak hívták, nemrégien elködögött, többé nem láttam meg. Az egész család hónapokig siratta. Sorosy érezni volt! A kutya fantasztikus! Hozza had néni az emberhez. Apacs néhány hónapja van meg, vele a vizsgálatok.)

Apacs nyakában a láncot kis poros szőr fűzi.

— Mi az?

— Nézzeg van benne. Marika, a lelkem a következő szöveget írta rá: „Apacs a nevem, kérlek, ha meglátja, vigyél baba, otthon várnak rám.” Nem szeretnék úgy járni vele is, mint Lady-vel...

— Apacs mindig természet?

— Kedves, barátságos, jól éri magát a lakásban. A gyerekekkel a parkban szokott sétálni, játszani, bár ott most nem nagyon lehet szabadon engedni, mert megbűntetnek érte. Van a szomszédban egy jó barátja, egy székesszerű békák, Suci, vele játszik mindennap, nyáron rá, kedveskedik neki. Nagyon szeretik egymást, alig várják, hogy együtt lehessenek.

— Apacsot egyéves korában beiratott „iskolába”, azt szeretném — folytatja Mészöly —, ha intelligens kutya volna belőle, olyan „ahi” snit fogad, fogadnám!

— Honnan ez a kutyaazertel?

— Az egész család nagyon szereti az állatokat, a gyerekek is, a feleségem is. Akinek szobám volt kutyája, nem is tudta elhagyni, azt jelent egy ilyen házaspár, kedves hárs.

Zsuzsanna Zsuzs

alakult ki. A járvány kezdetén korlátozott mennyiségben álltak rendelkezésre oltóanyagok. Néhány állatorvos ráadásul eleinte úgy vélte, hogy a karácsonyi időszakban a gazdák tületették kedvenceiket, emiatt a sok megbetegedés. Mára már tudjuk, hogy nem így van, hiszen ez egy azóta is létező súlyos kutyabetegség, de mostanra szerencsére már az oltóanyag is elérhető.

Kezdetben volt a farkas... címmel közöl cikket a „Hónap híre” rovatban az augusztusi magazin. Az írás 37 évvel ezelőtt arról szól, hogy a tudományos kutatás akkori állása szerint a farkas tekinthető a kutya ősenek, amely számos irigylésre méltó jó tulajdonsággal hívta fel magára az őskorszaki ember figyelmét. Megemlíti azt is, hogy a farkasra leginkább hasonlító fajtát, a német juhász kutyát „Von Steffanitz kapitány” 34 év alatt tenyésztette ki. Abban az évben egyébként a franciaországi német juhász kutyaklub jubileumi kiállítás rendezett Vichyben a klub alapításának 60. évfordulója alkalmából.

Mi van a szőr alatt? Ezt a kérdést teszi fel az augusztusi szám egy másik cikke, amely a kutyák élet-tani sajátosságait hivatott bemutatni. Például azt, hogy egy kölyök születési súlyának megduplázódásához mindössze nyolc napra van szükség, míg ugyanerre egy kisborjú 50, míg egy csecsemő 125 nap alatt képes. A kutyák tehát meglehetősen gyors ütemben fejlődnek – vonja le a következtetést a szerző. Érdekes adalék az akkori kutyatartóknak az a tény, hogy egy nagyjából 20 kilogrammos állat 1,1 liter vizet vesz naponta magához.

Nagyon jól bemutatja az akkori kutyás világ nemzetközi kapcsolatok iránti igényét, és az ezek kiépítésére való törekvést az az augusztusi számban helyet kapott cikk, amely néhány – ahogyan akkor hívták – központi fajtaszakosztály vezetőjét kérdezi az őszi programokról. Farkas László, a német juhászkutyások vezetője elmondja, hogy szeptemberben Svájcban lesz a munkakutyák Európa Bajnoksága, amelyen a magyar csapat is részt vesz. Ezen kívül pedig az év hátralévő részében több magyarországi versenyt is tartanak. Simor György, a collie-schnauzer fajtaszakosztály vezetője pedig arról számol be, hogy még három tenyész szemlét tartanak a hátralévő hónapokban. Azt a terüket is ismerteti, amely szerint a szlovákiai társszervezettel szeretnének szorosabb együttműködést kialakítani, ebbe beletartozna a tenyészállat-, és bírósere, valamint a közösen megrendezett versenyek. Az agarasok szintén Európa Bajnokságra készültek 1980. szeptemberében – mesélte akkor lapunknak Hevessy Barna, az agár fajtaszakosztály vezetője. Az év akkor hátralévő részében ezen kívül több hazai és egy nemzetközi verseny lebonyolítása is előttük állt.

A munkahelyre bevitt kutyákról közöl cikket a szeptemberi számban Széchy Ágnes. A szerző arról ír, hogy Magyarországon is előfordul – az a külföldön sem ismeretlen – jelenség, hogy az alkalmazottak beviszik a munkahelyre kutyájukat. Franciaországban például egy 800 főt foglalkoztató cégnél 21 kutyát számolt össze Széchy Ágnes, aki szerint azért viszik magukkal a kutyájukat dolgozni az emberek, mert nem akarják otthon egyedül hagyni őket. Annyi biztos, hogy az állatorvosok véleménye szerint is megnyugtatóbb az ebnek az, ha gazdája mellett lehet és nem egész nap arra kell várnia, hogy este hazaérjen. Nem mellesleg az egyedül hagyott állatban könnyen kifejlődik egyfajta önállósulás, gazdától való függetlenség, ami viselkedési zavarokat is okozhat. Ráadásul a kutya könnyen megszokja a munkahelyet és azt az életritmust, amely a munkába járással

MOZGÓLÉPÉSŰ

párosul. A szerző azért azt is megemlíti, hogy az iroda csupán jólnevelt kutyáknak való és akkor sem kell elvárni minden kolégától, hogy szeresse őket.

A szeptemberi lapszámot szemlélve találunk egy írást a kutyák epilepsziájáról. Miután a szerző, Dr. Karasszon Dénes tisztázza a betegséggel kapcsolatos legfontosabb tudnivalókat, több kérdésre is válaszol a témában. Elsősorban arra, hogy örökölhető-e a kutyáknál az epilepszia? Kifejti, hogy a tenyésztők még az 1900-as évek elején is ezt gondolták, de ez az állítás téves! Arra viszont felhívja a figyelmet, hogy a rokentenyésztés ebben az esetben kerülendő, mert ahol eddig nem jelentkezett, ott megjelenhet, ahol pedig előfordult, ott gyakoribbá válhat a betegség. Az epilepsziás kutya utódai azonban teljesen egészségesek is lehetnek – nyomatékosítja a szerző. Hozzáteszi azt is, hogy az akkor újak számító kutatások eredményeképpen az ebek epilepsziája kezelhető és ezzel elérhető a rohammentesség.

Utazó kutyák címmel jelent meg nagyon praktikus cikk az 1980-as évfolyam októberi számában. Akkoriban a modernizáció és az infrastruktúra fejlesztések hatására a világ egyre kisebbé vált, a közlekedési eszközök rohamos fejlődésével ugyanis a távolságok időben lényegesen lerövidültek. Ekkorra már könnyen lehetséges volt, hogy négylábú kedvencüket az emberek hosszabb utazásokra is magukkal vigyék.

Ehhez ad gyakorlati tanácsokat az írás. A vonaton történő szállításról azt írják, hogy mindenképpen szájkosarat kell hozzá beszerezni, bár hozzátesszik, hogy a kalauzok általában elnézőek, főleg ha nyugodt kutyáról van szó. Kisebb testűeknek a kosarat ajánlják, a nagyobb testűeket pedig érdemes a folyosón utaztatni. Bonyolultabb a helyzet a gépkocsis utazásnál. Ebben az esetben arra hívják fel a figyelmet, hogy az állatot úgy kell elhelyezni, hogy kényelemben érezze magát. Hosszabb utazásnál fontos az is, hogy 200-250 kilométerenként pihenőt kell tartani, hogy kinyújtóztathassa magát és elvégezhesse a dolgát. Nagyon kell ugyanakkor arra ügyelni, hogy az idegen környezet – például egy autópálya pihenő – ne tegye nyugtalaná, éppen ezért kiszállás előtt nyakörvet és pórázt érdemes rátenni. A cikk külön kitér a külföldi utazásra, ebben az esetben ugyanis mindenképpen gondoskodni kellett a szükséges papírokról, vagyis az oltási igazolványról és az egészségi bizonyítványról.

Az a Kutya magazinoknak akkoriban vizsztatérő eleme volt az Apróhírdetések rovat. Az 1980. évi lapszámokat böngészve találhatunk eladó komondor kölyköket, a következő felütéssel: „Jó házőrző drága kincs, komondornak párja nincs!” Bodnár Andrásné pedig az V. kerületben eltűnt „Rex” nevű magyar vizsláját kereste az a magazinban.

LOTFI BEGI †

választotta **MIRKO**

NÉVJEGY LOTFI BEGI

A perzsa származású zenész, az egzotikus közel-keleti nagyvárosban, az iráni Teheránban született, és bár még gyermekként költözött családjával együtt Magyarországra, sohasem felejtette el, honnan érkezett. Zenei világának színessége is talán éppen ennek a multikulturális háttérnek köszönhető. 16 évesen próbálta ki a DJ-pultban magát, és az akkor kialakult szerelem úgy tűnik örökre szólt. Alapító tagja volt 2008-ban a Compact Disconak, mely csapat képviselte Magyarországot a 2012-es Eurovíziós Dalfesztiválon Azerbajdzsánban. Begi azóta olyan előadókkal is dolgozott együtt, mint Tóth Gabi, Mező Misi a Magna Cum Laudéból vagy Bye Alex.

Lotfi Begi és felesége, Réka már kapcsolatuk kezdetén úgy döntött, hogy végig mennek a „szobanövény, állat, gyerek” sorrendben. Így került hét éve a családba Mirko, a francia bulldog. A zenész és felesége három éve már szülők is, sőt Zazi lányuk hamarosan testvéreket kap: ikrekkel bővül a család. Mirko viszont marad az egyetlen kutya.

- **Valahogy illik hozzád a kutya... Jól sejtem, hogy nem először vagy kutyagazda?**
- Mindig is volt háziállatom, vagy cicám, vagy kutyám. Amikor megismerkedtünk Rékával, a feleséggel, kitaláltuk, hogy mi lenne, ha lenne egy közös kutyánk. Azt szokták mondani, hogy egy kapcsolatban először kell egy szobanövény, majd egy állat és, ha minden „túlél”, akkor jöhet a gyerek. Mi követtük ezt az útvonalat. Mind a ketten nagyon szeretjük az állatokat és hamar megvolt az elhatározás, hogy nekünk kell egy kutya.
- **Tudtátok rögtön, hogy milyen szeretnétek?**
- Igazából nekem mindegy volt, hogy milyen fajta, mert mind-egyiket nagyon kedvelem. Előtte volt egy berni pásztorm, de az egyértelmű, hogy ő nem az a fajta, aki lakásba való. Rékának viszont nagy kedvence a francia bulldog így találtuk ki, hogy akkor legyen egy ilyen kutyánk. Sok utánajárás után egy ismerősünk ajánlott egy pápai tenyésztőt, akihez el is mentünk. Praktikus módon a kutya választott ki minket.

- **Ez hogy történt?**
- Egy nagy alomban voltak a kutyák. Az összes kölyök egymás hegyénhátán, összebújva. Aztán Mirko meglátott minket, átvágott mindenkin, és jött hozzánk barátkozni. Mondanom sem kell, hogy mind a kettőnknek egyértelmű volt, hogy akkor ő lesz az új családtag.

- **Honnan jött a neve?**
- Nekem az akkori kedvenc futballistám a kedvenc csapatomból – AS Roma – Mirko Vučini volt. Rékának pedig már rég óta az egyik kedvenc fiú nevéként szerepelt ez a listáján, úgyhogy ezen nem kellett sokat gondolkoznunk, nagy egyetértésben Mirko lett a kutyája neve.

- **A nevelésében is ilyen összhangban voltatok?**
- Azt szoktam mondani, hogy Waldorf-módszer szerint neveltük a kutyát, és ráhagytunk mindent. Próbálkoztunk kutyaiskolába menni vele, de nem nagyon érdekelte. Ő nem rossz kutya, hallgat ránk, de nincs semmi plusz dolog megtanítva neki. Elvan így, és mi hagytuk, hogy olyan legyen, amilyen lennie szeretne. Mikor hozzánk került, még lakásban laktunk a XIII. kerületben. Jártunk vele kutyafuttatóba, de igazából ő elég lusta jószág. Valahogy azt érezte mindig, hogy oké, a mi örömünk megvolt, lejöttünk, mostmár mehetünk haza. Nem egy nagy mozgás igényű kutya. Tavaly októberben kertés házba költöztünk, de ott is, ugyanúgy a lakásban él. Szoktunk vele sétálni menni, de ő inkább embernek gondolja magát, és velünk érzi jól magát a lakásban.
- **Mennyire figyeltek oda a táplálkozására?**
- Az elején mindenféle kaját kapott, de gyorsan kiderült, hogy azt nem bírja. Hányt tőle, nem volt jól a gyomra, és el is vittük állatorvoshoz. Az ő tanácsára kezdtünk egy olyan tápot adni neki, ami kifejezetten a francia bulldogokra van kifejlesztve. Így később átálltunk erre az antiallergén tápra, ami már jól tesz neki. Persze, ha főzünk, és lepattan valami a vágódeszkáról azt megkapja, mert egy-két falattól semmi baja nem lesz. Sőt, a kislányom is imádja sunyiban etetni. Mikro persze egy folyamatos éhenkórász.

Ha kaja van, akkor ő mindig ott van. Szeretem odaadni neki a maradékot, de utána nincs jól a gyomra, így inkább én is megállom, hogy nem etetem pluszban, ha ez nem tesz jót neki.

- **Hét év alatt gondolom az utazási szokásaitokat is alakította...**
- Igen, sokat utazunk, de meg tudjuk oldani vele. Ha belföldre megyünk, akkor mindig fontos szempont, hogy kutyabarátot hely legyen. A Balatonon évek óta egy bevált helyre megyünk, amit Mirko is szeret. Ha viszont külföld az úti cél, akkor ő marad. Régebben odaadtuk valamelyik barátunknak, de sokkal jobban

bejött az, ha a kutya marad a helyén, és inkább azok költöznek hozzánk, akik vigyáznak rá. A megszokott környezetben jobban elvan.

- **A kislányokkal milyen a viszonya?**
- Mindent elvisel Zazitól, mondhatni a legjobb barátok lettek. Mirko egy kis dömper. Amikor szeret, és bújni akar, akkor is kissé ormótlan. Nem annyira finomkodva mutatja ki a szeretetét. Amikor hazahoztuk a gyereket a kórházból nagyon kíváncsi volt rá, érdekelte őt, ugrándozott körülötte. De nekünk nagyon kellett figyelni rá. Tudtuk, hogy nem bántani akarja, csak ő ilyen kíváncsi,

és ezt így tudja kifejezni. Két-három hónap elteltével viszont ő lett a gyerek legnagyobb őrzője. Mindig ott volt az ágya, vagy a járókája mellett. Mi nem vallottuk azt, hogy a gyerek és a kutya nem fér meg együtt. Nekünk ő is családtag!

- **Kutyából lesz még több?**
- Tudom, hogy ez a fajta 10–12 évet él, és ő már 7 éves, de nem gondolkozunk azon, hogy milyen lesz, ha nem lesz velünk. Ameddig van a Mirko, addig ő az egyetlen!

Malina Adrienn

Az eredeti termék, az eredeti gyártótól!

Immunerősítő készítmények kutyák és macskák részére

Mi az Immunovet Pets és hogyan készül?

Az Immunovet Pets egy természetes eredetű hatóanyagokat tartalmazó **étrend-kiegészítő**.

Speciális, szabadalommal védett, **biotechnológiai eljárással** átalakított kivonat, amelynek kiindulási alapanyaga a válogatott minőségű búzacsíra.

Mire ajánlott az Immunovet Pets?

Egészséges állatoknál csökkenti a betegségek kialakulásának esélyét, segíti a jó általános állapot fenntartását.

Betegségek esetén a terápia kiegészítéseként, az állatorvos által rendelt kezelés hatékonyságának növelése érdekében.

Sebészeti beavatkozások után a gyógyulás támogatására, a lábadozási idő csökkentésére.

Melyiket válasszam és hogyan adagoljam?

Az aktív hatóanyag a granulátum és a tabletták termékeknél is ugyanaz.

- **Tabletta**, ami jutalomfalatként is kedvelt: 1 tablettát / 10 testtömeg kg.
- **Granulátum**, előeldibe keverhető: 1 gr / 10 testtömeg kg.

Válassza a kedvence étkezési szokásaihoz jobban illeszkedő megoldást!

Ch. Solt Óhungarikum, komondor
kan, Best Dog, majd BOB.

T: Korózs Gábor, Korózs-Tóth
Tímea t: Nagy István

MAGYAR SIKEREK A CRUFTS-on

Crufts Dog Show az egyik legnagyobb kutyás esemény a világon. Nem csak egy kiállítás, hanem jóval több annál: tele van rendezvényekkel és versenyekkel, melyekkel igazi ünnepet lehet teremteni az ember legjobb barátja számára. Az idei évben a magyar kiállítók is büszkén hagyhatták el az eseménynek helyet adó Birmingham városát.

Korózs András, a MEOE Szövetség elnöke, – aki maga is a sima- és drótszőrű foxterrierek elismert tenyésztője – elmesélte, hogy március 9–12. között megrendezett kiállításra közel huszonháromezer kutya nevezése érkezett, a világ minden tájáról. A Crufts köztudottan a legnívósabb kiállítás, de a küllembírálatok csak egy része ennek a négy napos óriás rendezvénynek.

A hét fajtacsoport

- Gundog Group
- Hound Group
- Pastoral Group
- Terrier Group
- Toy Group
- Utility Group
- Working Group

• **Jól sejtem, hogy „töretlen siker” lehet az a fogalom, ami a Crufts-ról eszünkbe juthat?**

• Igen, én is így gondolom. 1891 óta tradicionális versenynek számít talán csak egy-két világháborús év maradt ki. A Crufts a legjelentősebb angol, majd a későbbi évek folyamán Európa, és a világ legjelentősebb kutyakiállításává nőtte ki magát. Évtizedek óta négy napon keresztül zajlanak a bírálatok, és a nevezési létszám is folyamatosan emelkedett. Az elmúlt 10 évben már mindig 20 ezer fölé nőtt a nevezett kutyák létszáma. Ebben az évben 23 ezer körüli bírálatot regisztráltak. Azért érdekes a nevezési létszám és a bírált kutyák száma, mert ez soha nem azonos. Ezen a kiállításon ugyanis egy kutyát több osztályba is lehet nevezni – ez az angol kiállítási rendszer sajátossága. Vagyis a bírálatok száma mindig valamivel több, mint a benevezett kutyák létszáma.

• **Lehet azt tudni, hogy honnan érkeztek a kutyák?**

• Az idei kiállítás már elérte azt a szintet, hogy minden földrészről, minden kontinensről jött versenyző. Amióta az állategészségügyi szabályok Angliát nyitottá tették, – és sem karantén, sem veszetség elleni titer-vizsgálat nem kötelező a belépéshez – szabad lett az út mindenkinek. Így ezt a nagyon híres kiállítást a világ minden részéről látogatják a kiállítók. Minden évben látunk statisztikákat a nevezési létszámokról. Bizony a magyar kiállítók szépen kitétek magukért. A létszámunk idén 80 fölé emelkedett, ami azt jelenti, hogy ennyi kutyával vettek részt a magyar élmezőny kiállítói.

• **Ez a szám is emelkedett az elmúlt évekhez képest?**

• Természetesen, folyamatosan. Az angol nyitás után szinte a nulláról indultunk, majd később már húszas létszámokat regisztrálhattunk. De ez a 80 körüli létszám az, ami a magyar körülményeknek, a magyar kiállítói kedvnek és lehetőségeknek megfelel. A tavalyi évben is e körüli volt a részvételünk. Ami nagyon érdekes, hogy ezzel a nyolcvanas nevezési létszámmal benne vagyunk a Top 10-es listában. Természetesen a nagyobb populációval rendező országok – mint Németország – illetve, a földrajzilag közelebb eső országok – mint Franciaország – ennél nagyobb nevezési létszámot produkál, de a volt a szocialista országok közül mindenképp a legjelentősebb kiállítók a magyarok.

*Simaszőrű foxterrier Best of Breed
MultiCh, MultiBIS Agria Zip Code
T.: Korózs András, t.: Korózs-Papp Judit
Felvezette a tenyésztő, Korózs András
fotó: Sophie Venard*

Ékszerek helyett kutya

A Crufts Dog Show Charles Cruft-ról, alapítójáról kapta a nevét. 1876-ban a fiatal Charles nem kívánt a családi ékszer bizniszben dolgozni, ehelyett inkább munkát vállalt James Spratt mellett, aki egy akkor még teljesen újnak számító vállalkozást hozott létre – kutyakekszeket árultak – a londoni Holbornban. Charles Cruft ambiciózus fiatalember volt és egy viszonylag rövid, irodában eltöltött szakmai gyakorlat után utazó ügynökként kínálta eladásra a termékeket, így került kapcsolatba nagybirtokosokkal és kennelekkel. 1878-ban Cruft Európába utazott, és itt találkozott francia kutyatenyésztőkkel, akik látva a fiatalember vállalkozói tevékenységét felkérték, hogy szervezze meg a párizsi kutyakiállítás promócióját. Charles 1886-ban visszatért Angliába, hogy megszervezze a Terrier Klubkiállítást a Royal Aquariumban, a Londoni Westminsterben. Már ekkor nyilvánvalóvá vált, hogy Charles Cruft legnagyobb szenvedélye a kutyakiállítások szervezése és lebonyolítása. Végül az első Cruftsshowt 1891-ben rendezték és a kiállítás helyszínéül Islingtonban lefoglalták a „Royal Agricultural Hall”-t. Azóta a Crufts folyamatosan fejlődik és növekszik, mind a mai napig.

• Hogyan áll össze az esemény négy napja?

• Nagyon összetett ez a rendezvény. A négy nap alatt, létszámában, látogatók tömegében szinte teljesen azonos. Megközelítőleg 200 ezer ember látogatott ki most is, ami igen magas szám. A kiállított kutyák beosztása pedig egy érdekes forgó rendszer alapján történik. Hét fajtacsoport alapján – ez kicsit más, mint a mi FCI rendszerünk – vannak sorolva a kutyák. Ezt a hét fajtacsoportot mozgatják a négy nap alatt, méghozzá olyan rendszerben, hogy minden évben a fajtacsoportok más-más napokon kapnak lehetőséget. Egy konkrét példával szemléltetve: idén a foxterrierekre csütörtökön került sor, de jövőre ők szombaton lesznek. Ezzel alkalmat adnak azoknak is, akik csak egy hétfévi napon szeretnének kilátogatni az eseményre.

*JEuW' 16 Medvezhya Staya Ilya Muromets (imp. Russia)
T.: Marina Simonova (RU), t.: Sárvári Krisztina, H.: Telekes Lilla
Náluk a fajtában nincs CC, így Best Dog lett, BOB és bekerült
nyolcas szűkítésbe a csoportban.*

*Multi Ch. Bottom Shaker My Secret "Jimmy"
Veterán osztály győztese, majd RCC
T.: Dr. Szetmár István, t.: Koroknai József, Felvezette: Hanó Zsolt*

• **Ráadásul nem csak versenyek vannak a Crufts-on.**

• Valóban, ennek a rendezvénynek a küllemi megmérettetés mellett óriási jelentősége, hogy a komplett háttér-
ipar – ami a kutyázással, a kinológiával, a kutyás sportokkal, felszerelésekkel, takarmányozással, a kutya napi tartásával, ápolásával kapcsolatos – a világ minden részéről felvonul. Gyakorlatilag ugyanakkora helyet foglal el a kereskedelmi rész, mint a kutyakiállítás. Idén 500 fölé emelkedett az árus standok száma. Ha valaki speciális dolgokat szeretne vásárolni, az biztosan megtalálja ezen a rendezvényen. Egy nap alatt szinte be sem lehet járni. A Crufts kutyakiállítás mára már az egyik legnagyobb kutyás esemény a világban.

• **Milyen eredményekre lehetünk büszkék?**

• Az eredménylistánk első alkalommal vált nagyon mutatóssá. Már több alkalommal is volt kiemelkedő kutyánk – itt kell kiemelnem azt az óngol juhászkutyát (bobtail) Jimmy-t, aki nem csak a fajtájában tudott első lenni, hanem a Best in Show pásztorkutyák csoportját is megnyerte pár évvel ezelőtt. Ő a magyar színeket képviselve már beírta hazánkat a Crufts történelmébe. Még korábbi magyar siker volt, Zebulon a magyar tenyésztésű és tulajdonú bullmasztiff fajta győztessége. Az egyéb kiállítói eredmények nagyon gyengén jelentek az elmúlt években. A hazai kiállítóknak meg kellett elégednie a részvétellel, de idén ez változott. A 2017-es év a legnagyobb átütő sikereket hozta. Négy kutyánk lett fajtagyőztes, ami óriási eredmény, hiszen a fajtájának a legszebb példánya lett. Ugyancsak ebben az évben már nagyon jelentősek volt az egyéb győzelmek is, mint a fajtán belüli legszebb kan, a fajtán belüli legszebb szuka, de több osztálygyőztes is született.

Crufts és a közösségi média

Hiába az évtizedes múlt, a korral nekik is haladni kell. 2008-ban a Crufts létrehozta a saját Facebook-oldalát, aminek már több mint 250 ezer rajongója van. Egy évvel később pedig első alkalommal a Crufts online közvetítése is elindult az interneten keresztül, ezzel a YouTube lett a legnézettebb csatorna az Egyesült Királyságban.

Ch. Especial of Skyrocket, rövid szőrű magyar vizsla kan
CC és BOB. T.: Varga Nikoletta, t.: Pajer Futaki Borbála,
Felvezette: Kántor Bence

Ch Vétresi Selymes Ékes Csillag, kuvasz szuka, Best Bitch majd BOB
T.: Juhász József, t.: Schmidtné Pintér Erika

• **Jókor jöttek ezek az eredmények?**

• Mondhatjuk azt is, hogy a legjobbkor. A 2021-es Európa Kutyakiállítási pályázatra készül a hazai kinológia. Bizony, ezekkel az eredményeinkkel – a nevezési létszámmal, és az elért elismerésekkel – a statisztikai oszlopok első felében szerepelünk. Magyarországra, mint potenciális kinológiai erőre elkezdett odafigyelni a világ. Azt gondolom, hogy ez nagyban elősegíti a pozitív, nemzetközi megítélésünket. 2021 már nagyon közel van. A pályázati rendszer elbírálása, illetve a szavazás, az FCI európa szekció ülésén idén augusztusban lesz Kijevben. Erre már nagy erővel készülünk. Olyan kinológiai, politikai lépések kellene melyek évtizedek óta beváltak. Az ország és a hazai kinológiai munka népszerűsítése, vagy a hazai rendezvényekre olyan bírók meghívása, akik a nemzetközi kinológiában jelentősebb személyiségek. Vagyis, most minden tevékenység arra irányul, hogy a kijevi szavazás számunkra eredményes és kedvező legyen.

• **Már csak azért is, mert a 2021-es rendezvénynek egyéb jelentősége is van...**

• Igen, különös jubileum ez a világ kinológiájában. 2021-ben, Magyarországon, egy nagyszabású, több hónapra át tartó Vadászati Világkiállítás kerül megrendezésre, és ennek a kísérő rendezvénye lenne az Európa Kutyakiállítás. Aminek óriási történelmi jelentősége van: 1971-ben volt Budapesten először ez a rendezvény, az akkor még teljesen bezárt kommunista országok gyűrűjében. A kutyakiállítási része annyira jól sikerült, hogy az FCI akkor úgy határozott, hogy ezen a rendezvényen, első alkalommal kiadja a Világgyőztes címet. Ettől az évtől kezdve, minden évben kiadják a kutyás életben ezt az elismerést, és mi magyarok nem csak a részei, hanem – remélhetőleg – jubileumi rendezői is lehetünk.

*MultiCh.Silver Dream Aussie's Land Rover
10. évesen veterán osztály győztese, majd
RCC, azaz a második legszebb kan.
T+t: Korózs-Papp Judit*

Malina Adrienn

*Australian shepherd CC szuka
Ch. Silver Dream Aussie's Promise Me Please
T.: Korózs-Papp Judit, t.: Szalay Enikő és
Korózs-Papp Judit
Felvezette a tenyésztő, Korózs-Papp Judit*

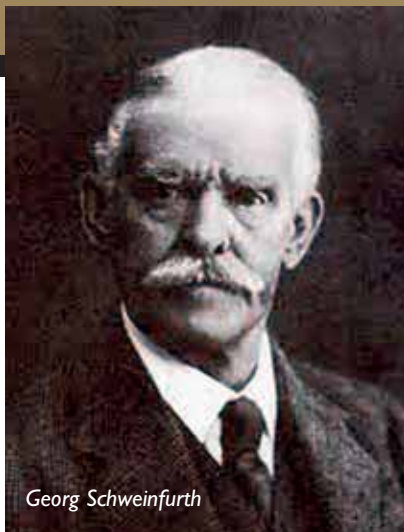

PRÉMIUM TÁPSOR MUNKAKUTYÁKNAK

FENNTARTÓ TÁPLÁLÁS
KÖNNYŰ MUNKAVÉGZÉS
ÁLLANDÓ TELJESÍTMÉNY
FOKOZOTT IGÉNYBEVÉTEL

EMBER ÉS KUTYABARÁT FELFEDEZŐ AFRIKÁBAN

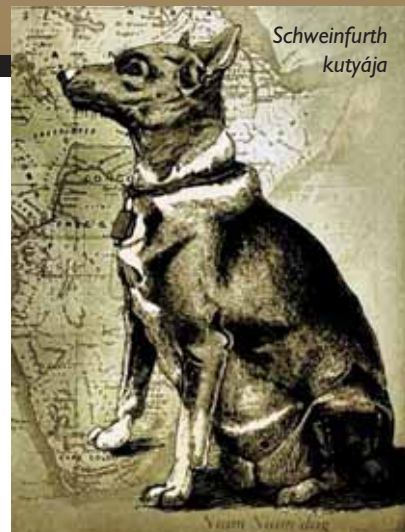
Georg Schweinfurth

A XIX. század végére már csak Közép-Ázsia a Szahara és a sarkvidékeken voltak ismeretlen térségek. Afrika földjén már legalábbis a térképeken láthatóak voltak a Brit, Francia, Portugál gyarmatok. A Nílus forrásvidékének kutatásával párhuzamosan a Kongó folyó medencéjéig tartó területre irányultak a kutatások. Utazók, kutatók, kalandorok csoportjai indultak az Arab rabszolgakereskedők által gyakran látogatott területre. A felfedezők közül tudása és kitartása miatt **Georg Schweinfurth** eredményei váltak különösen értékké a botanika és a néprajz területén. Hősünk 1836-ban Rigában született, majd húszéves korában Heidelberg, München, és Berlin egyetemén tanult természettudományokat. Földrajzi, régészeti és néprajzi ismereteit folyamatosan bővítette. Egyetemi évei alatt az Alpok hegycsúcsait és Szardínia szikláit mászta, tudatosan készült Afrika hegyei közé. 1863-ban tanulmányai végén édesanyjától

10 ezer rubelt kapott és indulhatott Afrikába. A Vörös tengeren lehajózva indult majd a szárazföldön Kassala és Gallabath területeken gyűjtött trópusi növényeket. Közel három év után Khartumon keresztül indult haza. 1866 nyarán a königrátrai csata idején a háborús helyzet nehezítette utazását. A Berlieni Akadémia és a Humboldt Alapítvány felfigyelt növény gyűjteményére, és mint elismert botanikust támogatták 25 ezer márkával következő afrikai útját. A Kongó vízgyűjtő területének ismeretlen földje volt a cél. 1868 és 1872 közti útjának eseményeit az Afrika szívében címmel megjelentetett könyvében adta közre. Saját rajzai növelik műve értékét. Tisztázta a Nílus és Kongó folyók

Georg Schweinfurth

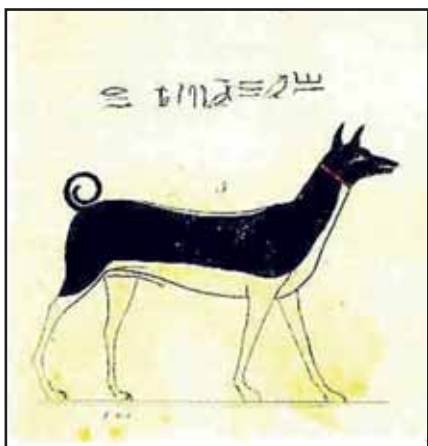

Schweinfurth
kutya

vízgyűjtőjének határait. Felfedezte és leírta a törpe termetű ősrendetgeekben élő pigmeusok szokásait. Schweinfurthot tartja a néprajztudomány felfedezőjükknek. 1869 újév napi feljegyzésében megjegyzi velem volt Arszlán a hatalmas európai juhász-kutya. Amerre csak jártunk mindenütt szorongó tisztelettel bámulták négy lábú testőrömet. Az általa Nyam-nyamokként említett törzsek háziállatai kapcsán tett megfigyelései révén a jelenkorban Basenji néven ismert ősi kutyafajta leírását adta. Szarvasmarhájuk nincs egyedüli háziállatuk a tyúk és a kutya. A kutyahúst izletes falatnak tekintik. Tagadhatatlan, hogy ezen a területen a kannibalizmus is gyakran tetten érhető volt. Az őslakók falánk vadsága meglepte az európai utazókat. A mangbatuk falujában a király kérte, hogy adja el neki kutyáit. Mint írja két közönséges bongó komondorról volt szó és hiába erősködtem, hogy a kutyák gyermekeim és meg nem válok tőlük, nem volt nap,

Basenji

hogy ne ismételte volna kívánságát. Végül egyik kutyáját kénytelen volt elcserélni egy akka néphez tartozó törpéért. A király ugyan két törpét küldött, de csak az egyiket vitte magával. Schweifurth a rabszolga kereskedelem következetes ellensége volt. Külön üdvözölte a térségben jelenlévő Britek és Franciák rabszolga kereskedő karavánok elleni fellépéseit. Amikor ismét Európába érkezett megváltozott viszonyok fogadták. Az egységes Németország nagyhatalommá vált. Afrika szívében címmel megjelent könyve világsiker hozott számára. Lipcsében az egyetlen állást kínáltak részére, de Afrika valahogy nem engedte el. 1874-ben a Líbiai sivatagban a Khralegh- oázist kutatta, majd 1875-ben megalapítja az Egyiptomi Földrajzi Társaságot, melynek első elnöke. Folyton utazik. 1887-ben az Egyiptomi Tudományos Akadémia elnökévé választják. 1888-ban Berlinbe költözött akkor már kilenc

éve német állampolgár volt. 1914 elején tett egy utolsó utazást Afrikába, majd a világháború visszakényszeríti Németországba. Botanikusként régészként kiváló tudós. A rabszolgaság ellen küzdő Angol Társaság Tagjaként mindig hitet tett humanista elvei mellett 1925 júliusában adta közre utolsó kötetét amely rajzait tartalmazza Afrikanisches Skitzzenbuch címmel. A dahlemi botanikus kert lett 1925. szeptember 19-én bekövetkezett halála után végső nyughelye. A Basenjis kutyákat az ősi kutyafajták közé sorolja a tudomány. 1895-ben vitték az első példányt Angliába. Többféle néven emlegették, mint például

Kongó terrier, de nehezen honosodott meg. Napjainkba Németországban működnek tenyésztői klubjai. Jellemzően világos barna fehér ritkábban fekete fehér könnyed mozgású elegáns megjelenésű ebek. Közepes méretű vadászkutya de ugatása sajátos, jódlizásra emlékeztet. Szőrének a macskához hasonlóan nyalogatja tisztára. Néha önféjű írják a szakkönyvek és elég nehéz az idomítása. Egész megjelenése az ősi Afrikát idézi mintha az ember és kutya közös történetének egy egészen korai fejezetét olvasnánk.

Wirth István

Az utolsó nap...

Dr. Szászi Ferenc

emlékére

(1948–2017)

Dr. Szászi Ferenc 1973-ban kötötte össze életét feleségével, Irénkével. Diplomát szerzett politikai tudományok területén, állam- és jogtudományok doktoraként, kiváló minősítéssel vadgazdálkodási szakmérnöként szerzett oklevelet, majd közgazdasági szakvizsgát tett. Vadászott, horgászott szabad idejében, szeretett síelni, búvárkodni, szeretett olvasni, no és vadászkutyákat készített fel különböző munkaversenyekre.

Feri egy olyan pozitív gondolkodású ember volt, aki vágyott és ismerte az igaz barátság valódi értelmét, közeli ismerősei, barátai szerint mindezt sajátos megfogalmazásban:

„Az igaz barátság feltételezi a szeretetet, mely a gyengédséghez vezet el; a bizalmat, mely nem aggodalmaskodik, barátunk hűtlenségének lehetőségén; a szabadságot, amely nem fél kimondani, a maga ellenvéleményét; az egybetartozás érzését, amely nagy-lelkűen tud adni és örömmel elfogadni, végül az érdekek kizárását, mely nem kíván mást, mint a barát előrejutását a bölcsességben.”

/Részlet a 2017. március 2-i Búcsúbeszédéből, Tolna/

2017. február 21. kedd. Ugyanolyan napnak indul, mint a többi. Az ember felébred, elkészül, megbeszéli társával a napi teendőket, esetleg terveket a hétre, a hétvégére, jövő hétre és kutyás lévén játszik egyet kedvencével, vagy éppen dorgálja, mert megint csibézkedett. Mindezeket jókedvvel, derúval, mielőtt útnak indul otthonról. Így képzelem el Feri reggelét, amikor még senki nem gondolt arra, hogy ez lesz az utolsó.

Azon az utolsó napon is a 2017 szeptember végi nemzetközi vadászkutyás eseményre készültünk, az IKP (Internationale Kurzhaar Prüfung) rendezvény kapcsán tárgyaltunk. Vidáman érkezett a találkozóra, melyet rövid idő alatt eredményesen zártunk, majd beszélgettünk tovább, főleg az IKP körüli teendőkről, az előttünk álló időszak feladatairól, a segítséget nyújtó ismerősökről és barátokról, a különféle emberi hozzáállásokról, no és a vadászkutyákról. Feri szenvedélyesen szerette a vadászkutyákat, elmondása szerint ő maga

mindig rövidszőrű német vizslával versenyzett, vadászott.

Emlékszem, amikor tavaly őszén tartottuk a Német Vizsla Klub Magyarország 40 éves jubileumát, feleségével, Irénkével és Futi kutyájával érkezett, aki gazdája örömeire kiténő minősítést kapott az akkori küllemkiállításon Feri akkor is csak mesélt, mesélt, Futi csínytevéseiről, a kutyaképzésről és a klubról. De térjünk még vissza gondolatban az utolsó naphoz. Tervekkel tele búcsúztunk el, megbeszéltük, hogy amikor hazaér, megnézi programjait, és visszaszól, hogy március közepén mikor tudunk kimenni a területekre és feltérképezni azokat, hogy a résztvevők minden pontos adatot megkaphanak az odataláláshoz. Most itt vagyunk március közepén, és ezeket a sorokat kell, hogy írjam. Ennél is fájóbb volt, sokk volt számomra, amikor hazaértem a megbeszélés után, bekapcsoltam a számítógépet, és az egyik közösségi oldalon felvillant egy kép és egy cím: „Halálos baleset történt Soltnál” (12:30 körül).

13:26-kor olvastam a hírt, de lapoztam is tovább, majd egyszer csak átsuhant egy gondolat a fejemben, hogy Feri is arra mehe-tett hazafelé, de elhessegettem ezt. Azután számolgattam az időt, hogy de..., körülbelül akkor tarthatott ott az útján, így kezembe vettem a telefont, és 13:30-kor felhívtam. Hosszan bűgött a hang, de csak bűgött, bűgött... már nem vette fel... majd érkeztek a hírek, a felfoghatatlan, a megváltoztathatatlan!

Szászi Ferenc 1978 óta volt az akkori Német Vizsla Klub (akkor még ez volt a hivatalos elnevezés) tagja, vizsga- és versenyfele-lősként és alelnökként tevékenykedett. Első kutyás sikereit az 1983-ban született rövid szőrű német vizslájával érte el, vele 1984-ben kezdett el versenyezni. A rövidszőrű német vizsla iránti szeretete meghatározta további kutyás életét. Öt kutyát vezetett sikeresen, ők küllemben és munkában is rendkívüliek voltak. Visneyi Vadász Dolly, Visneyi Vadász Nils, Karla von Berg-hausen, Zerf von der Zista, Abajgató Micu. Büszke volt Klee-mann-Seegers címmel rendelkező két kutyájára (Zerf v.d. Zista és Abajgató Micu), valamint arra, hogy Ausztriában 2006. évben, – akkor egyetlen magyarként – mestervezetői díjat kapott. FCI munkabíróként is évtizedeken keresztül tevékenykedett, 1997 évben pedig a MEOE Aranykoszorús elismerését kapta meg, több évtizedes munkájáért. Céljai között szerepelt egy si-keres magyarországi IKP megrendezésében való közreműködés, valamint 2015. évben született Kevi-Lator Futár nevű rövidszőrű német vizslájának sikeres felkészítése. 2016-tól újra alelnökként segítette a Német Vizsla Klub Magyarországot, energikusságával, célravezető terveivel, kitartásával, tanácsaival, előremutató gon-dolataival, tapasztalataival, és emberszeretetével támogatta a fiatal vezetőségi tagok, és klubtagok munkáját, eredményességét.

*Balogh Andrea Johanna
Német Vizsla Klub Magyarország*

Az utolsó stúdióbeszélgetés a
https://www.youtube.com/watch?v=NGD_8JH3oJU
elérhetőségen látható Dr. Szászi Ferenc alelnökkel,
Német Vizsla Klub Magyarország.

PRO-NUTRITION®
FLATAZOR

Elite

Az "ELITE"
tenyésztőknek.

Vet Profil Kft. 2600 Komárom Babits Mihály u.9.
+36 34 345-399 +36 30/9691604
info@flatazor.hu, WWW.FLATAZOR.HU

MAGYAR KUTYAJÁTÁT TENYÉSZTŐK, TARTÓK, KIÁLLÍTÓK FIGYELMÉBE!

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Kedves Sporttársak!

A MEOE Szövetség Elnöksége 2017. évre 9 nemzeti fajtánk számára éves pontversenyt hirdet, mely alapján 2018. januárjában a Budapesten tartandó Champion Show és nemzetközi kiállítás keretében megrendezésre kerülő gálaest formájában díjkiosztó ünnepséget tart. Kiadásra kerül fajtánként a 2017. év legeredményesebb, hazai tulajdonban lévő kutyája (komondroja, kuvasza, pulija, pumija, mudija, erdélyi kopója, rövidszőrű magyar vizslája, drótszőrű magyar vizslája, magyar agara). Az év legeredményesebb kutyái reprezentatív oklevél-díjazásban és nagyon értékes szobor díjban részesülnek.

PONTSZERZŐ RENDEZVÉNYEK:

- 1.) Egy szabadon választott eredmény a 3 x CACIB Winter Dog Show kiállítások közül: 2017.02.16-17-19.
- 2.) Egy szabadon választott külföldi FCI kiállítási eredmény 2017. évben (CAC, CACIB, Európa- vagy Világkiállítás, stb.)
- 3.) Egy szabadon választott kiállítási eredmény a saját fajtaklub rendezvényei közül (speciál CAC, klubkiállítás, stb.)
- 4.) Egy szabadon választott eredmény a 2017. évi hazai CAC kiállítások közül.
- 5.) Egy szabadon választott eredmény a 2x CACIB debreceni kiállítások közül: 2017. április 15-16.
- 6.) Egy szabadon választott eredmény a 3xCACIB Budapest Grand Prix kiállítások közül: 2017. április 29-30. május 1.)
- 7.) Egy szabadon választott eredmény a komáromi 3 x CACIB/Derby kiállítások közül: 2017. október 20-21-22.

A nevezéseket az utolsó követően 2017. október 31-ig kell eljuttatni (kizárólag postai úton): 1194 Budapest, Hofherr A. u. 42.) a MEOE Szövetség titkárságára, beküldve a jól olvasható bírálati lapok, illetve eredményeket igazoló dokumentumok fénymásolatát, mellékelve egy nyilatkozattal, hogy a közölt eredmények a valóságnak megfelelnek, illetve a tulajdonos telefonos elérhetőségét, e-mail címét.

ÉRTÉKELÉSI PONTTÁBLÁZAT:

Eredmény	Nemzetközi/Klubkiállítás	Nemzeti kiállítás
HPJ	20	10
CAC (növendék, nyílt, munka, győztes, veterán osztályban)	20	10
Res.CAC (növendék, nyílt, munka, győztes, veterán osztályban)	15	5
CACIB	30	-
Res.CACIB	25	-
BOB	50	40
BOS	40	30
BOG	100	90
Res.BOG	80	70
BOG-III.	60	50
BIS	200	180
Res.BIS	150	130
BIS-III.	100	80
Fiatal/felnőtt/veterán Európa győztes	400	-
Fiatal/felnőtt/veterán Világgőztes	500	-
Fiatal/felnőtt/veterán Klubgyőztes	200	-
Derby győztes 2017.	200	-
Legszebb magyar fajta I. helyezés	200	100
Legszebb magyar pásztorkutya I. helyezés	200	100
Legszebb magyar vadászkutya I. helyezés	200	100

Budapest, 2017. január 6.

Korózs András
MEOE Szövetség Elnöke

Erdélyi Kopók hajításban

Mint már azt a korábbi számban Vágvölgyi Balázs tollából megjelent cikkben is olvashattátok, a vaddisznós (hajtó) kutyák az egyik legkevésbé elismert szakterületnek számítanak, mind a vadászok, mind a kutyások részéről. Ennek igen sok oka lehet, de köztük van az is, hogy sajnálatos módon egy-egy hajításra sok esetben nem megfelelő, vagy nem megfelelően felkészített kutyákkal érkeznek a hajtók.

Az erdélyi kopó, mint őshonos hajtókutya fajtánk nem kellően elismert hazánkban a hajtóvadászaton és egyéb vadászati alkalmazási lehetőségekben. E tény az előző cikkben említett okokon túl, sajnos, sok egyéb szájról-szájra terjedő sztereotípiák következménye is. Érdekes, hogy Norvégiában, Svédországban, Csehországban a vadászok sokkal jobban elismerik és szeretik ezt a fajtát, mint idehaza.

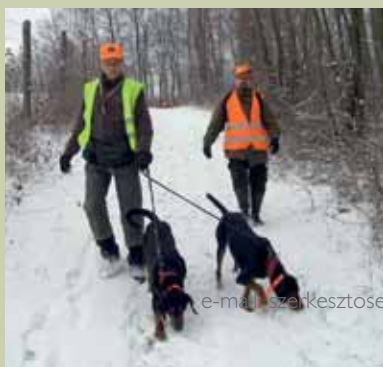
Az hogy valójában mely fajta lesz egy adott területen igazán eredményes azt a terepi viszonyok is nagymértékben befolyásolják. De ne felejtjük el, hogy a 9 magyar kutya-fajtánk közül bizony van egy, az erdélyi kopó, amelyek igencsak mestere a szakmájának, mind rövid lábú, mind hosszú lábú változatában. Arra pedig, hogy milyen is egy jó és eredményesen dolgozó erdélyi kopó, már kaphattatok választ az előző cikkből.

Nézzünk egy kis statisztikát a fajtával kapcsolatban. Az erdélyi kopó a legveszélyeztetettebb magyar kutya-fajták közé tartozik. Évente 10–12 alom, 100 körüli kölyök kerül csak törzskönyvezésre. Ezek közül is, az utóbbi 16 év átlagát tekintve, nagyon kevés, a megszületett egyedek alig 7–8 százaléka kerül csak vadász gazdához, vagy olyan hobbi tulajdonoshoz, aki leg-

alább telente vadászatokra eljár vele vagy sebzett vadat keres.

Egy vadászaton történő sikeres szereplés alapja a stabil idegrendszer, jó ösztön és kiváló anatómia. Évszázadokon át a szelekciót a vadászatok során a terepi körülmények, helyzetek adták és az ebből élő hajtók is szigorú bírálók voltak kutyáiknak. A tehetségtelen vagy hibás kutya nem sokáig maradt a portán. A magyar nép minden kutya-fajtaját munkára és teljesítményre szelektálta, ez alól az erdélyi kopó sem kivétel.

A Magyarországi Erdélyi Kopó Klub, mint fajtagondozó Klub továbbra is szeretné, ha ez a szelekció a mai modern körülményekhez igazodva ugyan, de megmaradna. Valójában azt szeretnénk, ha nem lenne kivétel, és minél több erdélyi kopó tartó és tulajdonos felismerné, hogy kopója

vadászkuja és a lehetőségeihez mérten megteremtendő számára a vadászati megmérettetés (minimális) lehetőségeit. A mai modern társadalmunkban is meg van arra a lehetőség, hogy teszteljük kutyánk ösztöneit. Ez nem csak egy lehetőség, de a mesterséges körülmények közötti tesztelés (vaddisznóskert és mesterséges vonzalék) tenyésztésbe vétel előtt kötelező. A fajta vadászkuja; őseink hajtókutyaként használták és kötelességünk ennek megtartani.

A fajtagondozó Klub célja, hogy minél inkább népszerűsítse a fajtát és a vadászati versenyeket mind a vadászok, mind a hobbitartók körében. Hiszen, mint ahogy már említettük az alapvetően kis egyedszám nagyon sok tenyésztéstechnikai problémát vet fel, melynek a szelekció elengedhetetlen ellensúlya kell legyen.

A fenti szelekciós tényezők nélkül a fajta nem tenyészthető genetikai értékvesztés nélkül.

A fajtát sok mindenre lehet használni, de a kérdés, hogy megéri-e a fáradság, amíg megtanítjuk valami másra, és nem azt várjuk el tőle, amire évszázadokon át tenyésztettük őseink. Azt a vadászószónt, ami egy igazi erdélyi kopóban van, nem lehet kigyomlálni, elrejteni, arra kell használni, amihez igazán ért: vadászni. Nem feltétlenül csak a hajtóvadászatban lehet eredményes, sebzett vad utánkeresésére is nagyon eredményesen használható, hajszejá kiváló.

Klubunk már második éve gyűjti tagjaitól a vadászati adatokat. Ezúton is kérünk, minden erdélyi kopó tulajdonost, hogy ha kutyájával vaddisznó hajtáson volt, vagy utánkeresést végzett jelentse le a kopoalvadaszom@gmail.com címen.

Az összegyűjtött adatok alapján elmondhatjuk, hogy a két év során átlagosan 54 hajtónapot teljesítettek hajtóink és kutyáink. Ebből három erdészeti területén, 18 vadászárság és összesen két nemzeti park területén dolgoztak kutyáink. Ezen túl nyaranta agrárgazdaságok, agrár kutató intézetek és magántulajdonban lévő agrárgazdasági területeken történő vadkárelhárításban is részt vettünk.

Az Erdélyi Kopóért Közhasznú Alapítvány (EKKA) elkötelezetten dolgozik azért, hogy az erdélyi kopó állomány minél nagyobb részét kopójukkal aktívan vadászó gazdák kezében tudhassuk. Olyan gazdáknál, ahol a kutyáknak lehetőségük nyílik természetes életterükön belül, vadászaton kibontakozni, megmutatni képességeiket, bátor és kitartó jellemüket. Ennek érdekében az EKKA és a Magyarországi Erdélyi Kopó Klub lehetőségeihez mérten egyre több, vaddisznóhajtáson vesz részt tapasztalt, régóta vadászó valamint fiatal, vadászatra bevezetendő erdélyi kopókkal egyaránt.

Az erdélyi kopóknak a vadászatra történő minél nagyobb mértékű bevonása érdekében az alapítvány hosszú távú, pozitív együttműködést épít ki országszerte az érdekelt vadgazdálkodási egységekkel. A vadászaton szervezett körülmények között résztvevőket az alapítvány anyagi lehetőségeihez mérten segíti.

2015. óta biztosít az EKKA a hajtásokban dolgozó kopó vezetőik és erdélyi kopóik számára GPS készülékeket és nyakörveket, s a hároméves tapasztalatok alapján elmondható: a hajtó kutyák biztosított „felügyelete” jelentős mértékben hozzájárult az erdélyi kopós hajtások biztonságosabb, tervezhetőbb megszervezéséhez, lebonyolításához. Jelenleg az EKKA 3 GPS készülékkel és 9 nyakörvvel segíti – biztosítja az erdélyi kopós hajtóközösség munkáját.

A GPS készülékek által tárolt hajtás adatok felhasználásával az EKKA egy olyan program kidolgozását tervezi, mely a képességvizsgákon, munkavizsgákon és versenyeken is használható komplexebb értékelési rendszer révén hatékonyabban tudja majd előrejelezni a tenyésztők és a tenyésztőszervezet munkáját, elősegítve a kutyák munkájának pontosabb értékelését, figyelembe véve egyúttal a viselkedés ökológia „up to date” tudományos módszereit is.

Az erdélyi kopók fizikai megővése érdekében az EKKA a következő hajtási szezonra kevlár erősítésű védőmellények beszerzését tervezi, s továbbra is biztosítja – az elmúlt három hajtási szezonhoz hasonlóan – a hajtásban esetlegesen megsérült kutyák állatorvosi kezelését, ellátását.

Tevékenységet az EKKA döntően pályázati forrásokból, 1%-os SZJA felajánlásokból, valamint különböző egyéni és céges felajánlásokból fedezi, eredményes és tervezhető tevékenységének biztosításához minden felajánlást örömmel és köszönettel fogad.

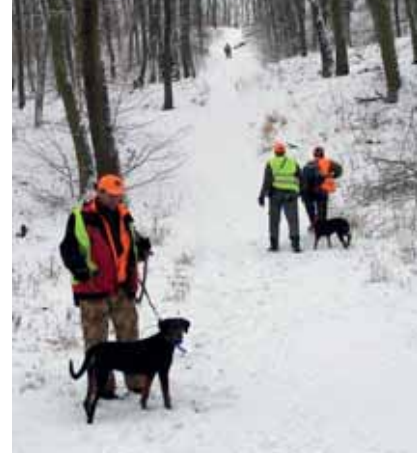
Az Erdélyi Kopóért Közhasznú Alapítvány adószáma:

18980354-1-13

Bankszámla száma:

K&H Bank 10400999-00003104-00000002

Az EKKA az info@kopoalapitvany.hu elektronikus postafiók címen érhető el, az alapítványról bővebb információkat a www.ekka.hu oldal tartalmaz.

Mindkét évben több mint harminc erdélyi kopó dolgozott: 2015–2016-os szezonban 34, míg a 2016–2017-es szezonban 35. Melyből 8 első szezonos kutya volt, tehát remélhetjük az utánpótlást.

A vizsgált időszakban 16 vad által okozott sérülés adódott, ebből egy volt súlyos. Azt érdemes még mérlegelni, hogy e sérülés-szám összes kutya által összesen ledolgozott több mint 300 hajtónapra esik, melyet, ha átlagolunk, akkor a hajtónapok, 5 %-án sérült meg kutyánk. Bár a terrierek és egyéb keverék kutyák esetében sajnos nem rendelkezünk pontos adatokkal, így

objektíven összehasonlítani nem áll módunkban, de összességében elmondhatjuk, hogy ez nem egy rémisztő szám.

A terítékatatok alapján, a 2015-ös szezonban 676 disznó, 16 róka, és 1 aranyakál esett. Míg 2016-ban kopóink munkájának köszönhetően 938 disznó, 33 róka és 2 aranyakál esett.

Ezen felül számos sikeres utánkérésről is kaptunk hírt, de sajnos pontos adatokat nem tudunk közölni, mert még mindig nem jelentenek le nagyon sok sikeres/sikertelen munkát.

Ezért is lenne szükség arra, hogy információt kaphassunk a dolgozó erdélyi kopó eredményeiről, hogy pontosan tisztában legyünk azzal, melyek azok a területek, ahol hatékonyan és jól alkalmazható a fajta Magyarországon. Ez nem csak egyedi dicsősége a gazdának, vadásznak, de közös érdek is, hiszen ezeket csak közösen, közös eredményekkel tudjuk elismertetni a fajtát vadásztársadalommal és újra méltó helyére emelni a magyar vadgazdálkodás jogi és használati környezetében.

MEKK

Bitte Ahrens Primavera

Bitte Ahrens Olaszországban élő, svéd születésű, nemzetközi szinten is sikeres tenyésztő és kiállító.

• Hogyan lett kutyás, mióta kutyatulajdonos?

• Kennelem, a Sobers kennel már 1957-ben „született” Svédországban, amikor a nagymamám, a néhai Mrs. Astrid Jonsson, kezdett tenyésztetni angol agarat és kis olasz agarat. Én gyakorlatilag nagyanyám otthonában nőttem fel és aktívan részt vettem a tenyésztésben már nagyon fiatal koromban. Az érdeklődésem minden fajta számára csak egyre erősödött, és az iskola befejezése után elkezdtem dolgozni, mint állatorvosi technikus. 1992-ben a Svéd Kennel Klubnál vizsgáztam, mint bíró a X. fajtacsoport fajtáiból és számos fajtából az V. fajtacsoportból. Először Olaszországgal estem szerembe, majd később, pár angol agár eladása révén megismerkedtem Pierluigi Primavera-val, aki ekkoriban orosz

agarakat és deerhoundot tenyésztett. Természetesen fogalmam sem volt akkor, hogy ő a jövődöbéli férjem! De 2000-ben költöztem Olaszországba „Pieri”-hez, és a Sobers kennel is jött velem, ma már férjem is társtulajdonosa a kennelnek.

• Milyen fajtákat tenyésztenek? Vannak ezeken kívül más kutyák/állatok is a házukban?

• Tenyészteni a Sobers kennelben greyhoundot, whippetet, bracco italianot és kis olasz agarat tenyésztünk. Általában 1-2 alom grey és whippet van évente. A kis olasz agarat csak magunknak tenyésztjük, épp csak tartjuk a vérvonalat, nem gyakrabban, mint egy-egy alom van 3 évente. braccoból magunkat kezdő tenyésztőknek tartjuk, 1-2 almot tervezünk évente, mivel

a kutyák nem kennelben vannak, ezért limitált, hány kutyát tudunk tartani. Nálunk a kutyák családtagok, az idejük jelentős részét a kanapén töltik. Igazából van egy kutyás szoba, a fiatalok számára, és két kölyök szoba kisebb kölyköknek, ahová a mi hálószobánk után kerülnek, ahol rendszeresen születnek. Szeretjük, ha a kutyák közel vannak hozzánk a szocializáció miatt, és így azt is látjuk, ha valamelyik nem érzi jól magát. De a „családban” van még beagle, basset artesienn normann és befogadott, mentett kutyák is. Kutyákon kívül házuk lakói még: teknős, halak, és nyúl is. Ez egy „családi program”, és mi olyan örömmel látjuk, hogy a gyerekek is szeretik, hogy megoszlik a szeretetünk minden állat számára.

• **Melyik sikerét tekintik legértékesebbnek a kutyás életében?**

• Nem könnyű kiválasztani egy eseményt, mivel már sok kiemelkedő volt az évek során. Ami pár extra különleges eszembe jut: természetesen a Reserve BEST IN SHOW a helsinki Európa kiállításán, 2006-ban, 10 ezer kutya közül egy csodálatos olasz vizslával, AXEL del Monte ALAGO-val, aki még csak 15 hónapos volt. Majd 4 hónappal később AXEL és én megnyertük a csodálatos Világkiállítást, Poznanban, Lengyelországban. 22 ezer kutya közül. Ugyanezen a fantasztikus érzelmi szinten van számomra a BEST IN SHOW a Eukanuba World Challenge-en, 2009ben, ami a Long Beach-en volt, Kaliforniában. Ezen 48 fantasztikus Top Dog volt, a világ számos országából, 5 kontinensről meghívva, ahol AXEL hatalmas sikert aratott, nemcsak a bírók, de a közönség köreiben is. Egy másik nagyon érzelmes és felejthet-

len pillanat volt Crufts-on, 2004-ben mikor megnyertük BOB és BOS címeket a híres agár fajtaspecialista bírótól, Mrs. Elaine Newsham-tól (Windspiel kennelel), angol fajtával, angol bírónál a legnagyobb és leg-híresebb angol kiállításon! Ezek a pillanatok, biztosíthatlak, megfizethetetlenek és örökre bevésődnek mind családjunk és kennelelünk történelmébe, mind a fajta történelmébe.

• **Volt olyan, hogy nem nyert és úgy gondolta, „hú, ez volt a legnagyobb vereségünk”?**

• Néha előfordul, hogy benevezünk kiállításokra azzal, hogy most igazán jó esélyünk van nyerni, de mégsem nyertünk, hát nem lehet mindenhol nyerni. Ezért mindig alacsony elvárásokkal vágunk neki a kiállításoknak, nincs „elvárt” eredmény. Ha nincs elvárás, nincs csalódás. Különben is, még akkor is, ha csalódtok vagyunk,

azt sem kell kimutatni, sportszerűen kell fogadni minden eredményt, ez a szabály.

• **Divat lett bracco-t tenyésztani mostanság? Mennyit változott a fajta (ha változott) a kezdetektől (például az első standard leírás óta) mostanáig?**

• Egyike azon kevés fajtáknak, amelyek ténylegesen nagyon keveset változott az elejétől. A fajtát elsősorban Olaszországban tenyésztették és az aktívan vadásztak vele, amely lehetővé tette, hogy nagyon hasznossá tegye magát a területen és népszerű legyen. Néhány ügyes tenyésztőnek sikerül tartani a klasszikus típust, és az egyedülálló mozgást a követő generációkban. Az elmúlt 10-15 évben a fajta sok rajongót szerzett külföldön is, amely egyrésztől nagyon hízelgő, de másrésztől bizonyos tenyésztőkben Olaszországban aggodalmat kelt. Itt a tenyésztők nagyon

szívesen tartják a braccot, egyaránt típusra és szépségre figyelve, de a jellemző speciális vadászati képességekkel, amelyekből olyan különleges ez a fajta. Attól félnek, hogy a fajta rossz kezekbe kerülve a végén nem lesz más, mint egy nagy, látványosan mozgó és mutatós kiállítási kutya.

• **Őnök szintén járnak vadászatra vagy tréningre a kutyáikkal?**

• Mi magunk nem vadászunk, de van jó barátunk, aki képzí őket, de ugyanúgy szereti őket, mint mi, a kutyák gyakorlás után a kanapén pihenik ki fáradalmaikat. (sajnos sok vadászkutyának nem jut megfelelő hely pihenésre munka után) Semmi sem izgalmasabb, mint látni ezeket a csodálatos kutyákat ügetés közben a szagokat keresni emelt fővel, ami mutatja, hogy milyen mély az ösztönük, a keresésre és vadmegállásra. A mód, ahogy a bracco mozog a vadászterületen, valóban különleges, érdemes megnézni bárkinek, aki szép és na-

gyon jól dolgozó munkakutyát szeretne látni.

• **Van-e esetleg braccokra jellemző betegség, kell-e fajta kutyákat tesztelni, szűrni, mire kell figyelni a fajta tenyésztésénél?**

• Az olasz vizsla fajtának, hasonlóan más fajtákhoz, van néhány genetikai problémája, és az egészségügyi problémái. Mint sok fajta, itt is előfordul néha diszpláziás csípő és könyök ízületi kopás (arthrosis). Előfordulnak bőr és fül problémák is. Előfordultak gyomorcsavarodás esetek, lép és vesebetegségek. Máskülönbén a fajta egészséges, könnyű szülés jellemzi, várható élettartama 10-12 év. Ajánlott a tenyésztőknek ezekre figyelni, szűrni és csak az egészséges kutyákkal tenyészteni.

• **Kap-e a bracco, mint olasz fajta bármilyen támogatást az ENCI-től (Olasz Kennel Clubtól)?**

• A bracco csak egyike a 16 olasz fajtának, amiket nemzeti fajtának nyilvánítottak, és bár van minden kiállításon legjobb olasz kutya választás, a fajták, fajtaklub vagy tenyésztők semmilyen támogatást nem kapnak az ENCI-től.

• **Milyen fajta is a bracco? Tudja ajánlani, mint családi kutya, vagy kezdő kutyatulajdonosnak?**

• Nagyon édes és érzékeny kutya, akinek szüksége gazdájára és családjára közelségére és szeretetére. Jó választás nagyon aktív emberek, mert ez elsősorban egy vadászkutya, akinek jókora mennyiségű testmozgásra van szüksége, hiszen erre tenyésztették. Még ha a tulajdonos nem is aktív vadász, csodálatos vele az időtöltés a természetben, és látni a csodálatos vadászati képességet amit a bracco végezhetne. Az, ahogy üget a mezőn, keres vagy apportíroz, az teljesen lélegzetelállító, ez teszi a fajtát jellegzetessé és egyedivé. A fajta természetesen nyitott más kutyás sportok felé is, szeretnek dolgozni és a gazda kedvére tenni más dolgokban is, akár obedience, nyomkövetés vagy agility sportokban is.

• **Mikoriak az első ábrázolások vagy fajtálírások?**

• Ez a kutya ősi olasz eredetű, régen is madarakra vadásztak vele, az első ábrázolásai már a XIV. században felbukkantak pl. freskókon, egyértelműen felismerhetők testfelépítésükről. Ez a vitathatatlan időtlenség teszi fantasztikussá ezt a fajtát. A felépítése és képességei alkalmassá teszik keresésre és vadmegállásra, képessé teszi gyors és széles ügetésre és természetesen kiváló apportírozó kutyának. Valaki azt mondta, hogy „vadászat egy szetterrel olyan, mint a vadászat egy Ferrarival, de a vadászat egy olasz vizslával, olyan, mint a vadászat egy Rolls Royce-al”.

• **Ha bírál egy kutyát, vagy csak úgy, magának szemügyre veszi, mi a legfontosabb, temperamentum, mozgás, fej, felső vonal, szögelés?**

• Elsősorban a fajta típusnak megfelelés, ami magában hordozza a fajtának megfelelő mozgást is. Túl sok bracco manapság csak üget, mint egy átlagos kutya, anélkül, hogy a fajtára jellemző mozgást mutatna. Braccoról beszélvén jó arányokat szeretnék látni, (lehet vékonyabb vagy erősebb csontozatú is), de a fajtára jellemző arányokkal. A fej nagyon fontos a bracsonak, kissé eltérő profilvonalak jellemzik, egy kissé „római orr” a végén egy fuvola csőrére emlékeztető túlnyúlással. A helyes hátvonal hosszú, széles és izmos. A bracco jól szögelt elöl és hátul is, a mozgása „bővített és gyors ügetés, nagy tolóerővel hátulról, de felemelt fejjel és hogy az orr legyen legmagasabban, mint a vadászatban légszimat keresésekor.

Szalánczi Gábor

A képek Rómától nem messze, az antik Ostia város romjai között készültek, Ostia volt Róma kikötővárosa a Tiberis tengeri torkolatánál. A romok, falak, utak, szobrok több mint 2000 évesek

A kutyák: a kan Sobers Atticus (Eurpa-és Világyőztes) , a szukák „Roxy” Fancygyn Hard As A Rock of Sobers, már többszörös Fajtacsoportgyőztes, fiatal osztályból. Pillanatnyilag a legeredményesebb fiatal Bracco olaszországban. Anyja Sobers Aurigemma, Atticus alomtestvére. A sötétebb szuka Gemma, „Gemma del Monte Alago” ő a híres CH Axel del Monte Alago (a Poznani WDS BIS) unokája. Megjegyzés: a képeket decemberben készítettük, de az interjút februárban, azóta Bitte az idei Crufts-on fajtagyőztes címet nyert Atticussal, és Greyhound szukájával is.

*Gábor Szalánczi
Hungarian Dog Photographer*

28. IKP - Internationale Kurzhaar Prüfung

A rövidszőrű német vizslák egyik legrangosabb nemzetközi megmérettetésének idén Magyarország ad otthont a Német Vizsla Klub Magyarország szervezésében, 2017 szeptember 29-től október 1.-ig.

AZ IKP. PROGRAMJA:

Szeptember 29. péntek
Biczó Csárda - Fülöpszállás

regisztráció • ünnepélyes megnyitó • küllembírálat • munkabírói értekezlet

Szeptember 30. szombat
Bács-Kiskun Megye - Vadászterületek

vízi és mezei munkabírálatok • "Damen" program

Október 01. vasárnap
Fülöpszállás

munkabírálatok folytatása (szükség szerint) • bemutató páros keresés (Schausuche) • Hubertus mise • Díszvacsora • Eredményhirdetés

FŐVÉDNÖK - Dr. Semjén Zsolt, miniszterelnök-helyettes, az OMVV elnöke

VÉDNÖK - Kórózs András a MEOESZ elnöke

WWW.NEMETVIZSLAKLUB.EU

28. KASZÓ KUPA

Az idei évben február 24–26 között rendezte meg a Magyar Véreb Egylet a legendás Kaszó Kupát.

A Kaszó Kupa, a hön áhított „Zöld Kupa” elnyerése a legtöbb vérebvezető dédelgett álma.

A Kaszó Kupa nem csak egy verseny, a Kaszó Kupa a nagy A betűs „vérebes találkozó”, ahova nem csak versenyezni érkeznek az ország minden tájáról a kutyavezetők, a vérebezés iránt érdeklődők. Egymással szeretnének találkozni, együtt átbeszélni a szezon érdekes utánereséseit, beszélgetni a született és várt almokról és úgy egyáltalán egymás között lenni. Aki kutyás ember, aki erdőt jár ember, pláne ha mindezt kutyával teszi, tudja mi az – egymás között lenni.

A Magyar Véreb Egylet a Kaszó Kupa ideje alatt rendez minden évben az éves

rendes közgyűlését is, ezzel is még jobban egységben tartva a „csapatot” a Kaszóra.

A rendezvény hivatalos kezdetét a szombat reggeli megnyitó jelentette, amelyen Dr Buzgó József a Magyar Véreb Egylet elnöke köszöntötte a megjelenteket. A 28. Kaszó Kupát Kiss-Gáspár Levente a Kaszó Zrt vezérigazgató helyettese nyitotta meg.

A verseny igen megtisztelő, nagy szakmai elismerést jelentő vezetőbírói posztjára Pukánszki Zoltánt, az Egylet tenyésztési vezetőjét kérték fel a rendezők.

Nyolc kutya nevezése érkezett a versenyre. A kutyák nagyszerű felkészültségét bizonyította, hogy a környező vadászterületekről jelentett, vadászatok során történt sebzések nyomán végzett munkák során 2 vad kivételével mindegyik terítékre került.

A győzelmet megszerző kutya hosszú, sokszor vér nélküli munkát fogott ki. A kutyát vezető vadász közel öt kilométeren át követte a sebzett nyomán dolgozó “kollegáját” mikor azt hajszára engedte. A hajszára már rövid, alig 150 méteres volt. A sebzett vad terítékre került. Kúrtszó dícsérte a kutyát és tisztelgett a vad előtt.

A kitartó és nehéz munkát végzett páros, aki végül a győzelmet és így a Kaszó Kupát is megszerezte Klinkó Nándor és Ricska-Erdei Apacs hannoveri véreb kan. Első díjas besorolást és 199 pontot kapott a bírótól.

A verseny második helyezettje, 173 ponttal második díjba sorolva Perjési Balázs és az általa vezetett Bass Drovcska Zahrada bajor hegyi véreb lett, míg harmadik helyen 134 ponttal Pál János végzett bajor hegyi véreb szukájával.

Babiczy Attila

Fotó: Mayer Diana

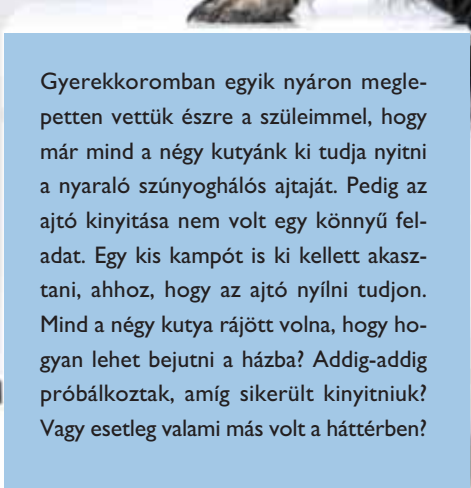
Póráz nélkül

Do as I do, a szociális tanulás, mint tréning módszer

Emberként nagyon sok olyan viselkedéssel rendelkezünk, amit mások megfigyelése alapján tanultunk meg. Ezt nevezzük szociális tanulásnak. Minden gyerek a szüleit, testvéreit és a környezetében lévő többi embert figyeli és már nagyon fiatal korban elkezdti utánozni őket. Így tanuljuk meg például, hogyan kell járni és beszélni! A tudósok nagyon hosszú ideig állították, hogy az utánpás az, ami az embert megkülönbözteti a többi állattól. Végül is a másik élőlény utánpásának képessége bizonyos szintű én-tudat létezését feltételezi, hiszen az embernek fel kell ismernie a másikon ugyanazokat a testrészeket és képesnek kell lennie ugyanúgy mozgatni őket.

1952-ben Hayes & Hayes kísérletképpen kifejlesztett egy eljárást, melyet úgy neveztek: Do-as-I-do (azaz csináld utánam), hogy bemutassák hogyan képesek a csimpánzok utánpásoson keresztül

Gyerekkoromban egyik nyáron meglepetten vettük észre a szüleimmel, hogy már mind a négy kutyánk ki tudja nyitni a nyaraló szúnyoghálós ajtaját. Pedig az ajtó kinyitása nem volt egy könnyű feladat. Egy kis kampót is ki kellett akasztani, ahhoz, hogy az ajtó nyíljon. Mind a négy kutya rájött volna, hogy hogyan lehet bejutni a házba? Addig-addig próbálkoztak, amíg sikerült kinyitniuk? Vagy esetleg valami más volt a háttérben?

Ezeket a viselkedéseket nevelő célzattal megtiltjuk a kutyának. Holott számos olyan anekdotikus történetet mesélnek gazdák, hogy mi mindent tanul meg a kutya az alapján, hogy megfigyeli azt másoktól. Erről szól a Do as I do módszer, a kutyák azáltal, hogy ilyen szoros kapcsolatban állnak velünk, nemcsak, hogy fajtársaikat, de minket, embereket is képesek utánozni.

Topál és mtsai vizsgálatában a kezdetekben egyetlen kutya vett részt, Philip, aki egy segítőkutya volt gazdája oldalán. Ezért tehát, Philip sokféle feladatot tudott már végrehajtani, például odavinni valamit gazdájának vagy kinyitni egy ajtót. Azonban most azt szerették volna megvizsgálni a kutatók, hogy vajon Philip képes-e leutánozni, azt, amit gazdája mutat neki. A Philip tréningjéhez tehát ugyanazt a Do as I do protokollt használták, mint, amit korábban

csimpánzok esetében is. A módszer leegyszerűsítve annyit jelent, hogy a gazda mutat valamit a kutyának, aki ezt képes lesz a tréning elvégzése után leutánozni és így végrehajtani igen összetett feladatokat is.

A kutatók maguk is meglepődtek az eredményeken, melyek a kezdeti ellenállást követően minden kétséget kizáróan azt mutatták, hogy bizony a kutyák képesek utánozni az emberi viselkedést. Azonban még mindig akadtak kételkedők, akik szerint Philip egy csodakutya volt (ami persze kétségtelen), de állításuk szerint nem lenne erre képes minden kutya. Mára már tudjuk, hogy minden kutyában benne rejlik természetes képesség, melyet a Do as I do tréning segítségével elő tudunk hívni és azt kontrollálható körülmények közé helyezni.

tanulni. Ez volt az első alkalom, hogy felmerült, hogy az emberen kívül más állatok is képesek lehetnek ilyen módon tanulni. Egyetemi tanulmányaim alatt találkoztam először Topál József és kollégái 2006-os vizsgálatával, amelyben a Do as I do protokoll segítségével kutyák utánpótlási képességét vizsgálták. Nagyon izgalmasnak tűnt, hiszen akkoriban nem igen lehetett ilyesmiről hallani. Ha kölyökkutyákat figyelünk meg játék közben, láthatjuk, hogy mennyi mindent lesnek el egymástól. Ezek alapján, úgy vélem, hogy a kutyák már nagyon korai egyedfejlődésük során ilyen módon tanulnak egymástól. A „probléma”, hogy mi emberek általában nem engedjük a kutyáknak, hogy utánozzanak minket, sőt letiltjuk az ilyen viselkedéseket. Nyilván nem szeretjük például, ha a kutyánk felássza a kertet utánunk, vagy ha kinyitja a hűtőszekrény ajtaját miután látta a gazdától hogyan csinálta azt.

zavart kissé, hogy (ahogy az a nevében is benne van), a kutyát helyezi a közép-pontba, holott a gazda és a kutya összhangjáról szól (kellene, hogy szóljon). Gondoljunk csak a páros táncra nő és férfi között. A nők a legtöbbször rendelkeznek egy velük született tánctehetséggel (persze, van kivétel), de ennek ellenére a páros táncot mégsem hívjuk férfiak képzésének. Két ember együtt táncolása, a két ember összhangjáról szól. A kutyákkal való munka során is erre a közös táncra kellene törekednünk és megtalálni a közös nyelvet. Hihetetlen, hogy a kutyák mennyire jók, abban, hogy értelmezni tudják, a mi nem mindig ideális kommunikációt az irányukba.

A Do as I do módszer nagy segítséget nyújt abban, hogy a kutyaképzés egy örömteli és vidám együtt töltött idő legyen, valamint, hogy a kutya és gazdája valóban egy összhangban lévő csapatot alkosson, hiszen ahhoz, hogy az utáncz

működjön, a kutyának figyelnie kell a gazdára. A Do as I do tréning lényege tehát az, hogy az ember által bemutatott viselkedést a kutya magára vonatkoztatva leutánozza és ennek segítségével új dolgokat is tudunk tanítani a kutyáknak. Fontos azonban megjegyezni, hogy mielőtt megpróbál valaki a kutyájának egy új viselkedést tanítani egyszerűen azzal, hogy megmutatja neki, mit csináljon, néhány alapvető dolgot le kell fektetni. A kutyának először meg kell tanulnia az elgondolást, hogy ez most egy olyan közös játék, amikor a feladat az utáncz. Ennek menetét ma már lehetőség van Do as I do szemináriumok és képzések keretében elsajátítani.

A kutyaképzésben leginkább egyéni tanuláson alapuló módszereket használtunk eddig, holott igencsak megéri kihasználni a szociális tanulás adta előnyöket. Azonban ez nem azt jelenti, hogy ezután mindent tudunk pusztán szociális úton tanítani. A különböző tanulás mechanizmusok csakis együtt működhetnek.

A Do as I do kiképzés létrejötté óta, a kutatóknak azt is meg kellett vizsgálnia, hogy mennyire hatékony ez a módszer. Ezért elsőként a klikkeres képzéssel (formálással hasonlították össze).

Klikker képzés (formálás) és a Do as I do módszer összehasonlítása

Kutyaképzőként igen fontos kérdés, hogy vajon mennyire hatékonyan alkalmazható ez a módszer különböző új feladatok megtanításánál.

Egyik kutatásunk arra irányult, vajon a különböző akciókat mennyire lehet hatékonyan az ún. Klikker-módszerrel, illetve Csináld utánam! módszerrel tanítani. A vizsgálatban 16-16 kutya vett részt, aki Klikker illetve Do as I do vizsgával rendelkeztek. Minden gazdának az adott mód-

szert alkalmazva 3 feladatot kellett megtanítania a kutyájának. Minden feladatra 15 perc állt rendelkezésre. Háromféle feladat volt:

Egyszerű feladatok: pl. csengő megcsengetése, palack felborítása

Összetett feladatok: pl. fiók kihúzása, ajtó becsukása

Akcióorozatok: pl. kosárba kell tenni egy földön levő tárgyak.

Az egyszerű feladatok esetén a gazdáknak mind a két módszerrel sikerült megtanítani a feladatot az adott időn belül, bár a Do as I do módszerrel gyorsabban tanultak a kutyák, de a különbség nem volt jelentős. Az összetett feladatok esetében formálással már nem minden kutyának sikerült megtanulnia az adott akciót, illetve a Do as I do módszerrel sokkal gyorsabban tanulták meg a kutyák a feladatokat, mint klikkerrel (formálással). Az akcióorozatok esetében a klikkerrel csak a kutyák fele volt képes megtanulni a feladatot és ebben az esetben is gyorsabbnak bizonyult a Do as I do módszer. Ez volt az első olyan tanulmányunk, ami a Do as I do módszer hatékonyságát vizsgálta objektív módon.

Összegezve, az összetett feladatok és kételemű akcióorozatok esetében is a Do as I do módszer hatékonyabbnak bizonyul.

A Do as I do módszer nagy előnye tehát, hogy igen könnyen tudunk új, összetett feladatokat tanítani a kutyáknak. Ez nem azt jelenti, hogy minden bonyolult feladatot azonnal végre tud majd hajtani a kutyánk, de a „játékszabályt” érteni fogja, azaz, hogy a feladat az utánzás. Ennek köszönhetően pedig nagyon gyorsan és könnyedén fog kutyánk tanulni. Nem állítjuk, hogy a Do as I do módszer helyettesítene más tradicionális módszereket vagy jobb lenne bármilyen más módszernél. Hiszen a Do as I do tréninghez ezek a módszerek is nélkülözhetetlenek.

Monori Kisállatbörze

A Magyar Galamb- és Kisállattenyésztők
Országos Szövetségének
rendezvénye

Időpontok: Március 12. Augusztus 13.
Április 9. Szeptember 10.
Május 14. Október 8.

Tel: 06/1 342-5538

E-mail: mgksz.info@gmail.com

WEB: www.mgksz.hu

Fagyos futam

Iditarod. A világ egyik legembert próbálóbb versenye, de vitathatatlanul a földkerekség legkeményebb kutyaszánhúzó viadala. Alaszka leghidegebb vidékein kell a hajtóknak és persze kutyáiknak teljesíteni a mintegy 1700 kilométeres távot. Van, hogy mínusz 40 fokban. Egy ilyen megmérettetés kitartást, keménységet, elszántságot, fizikai állóképességet és tökéletes csapatmunkát igényel. Csapatmunkát, amelyben – vitán felül áll –, hogy a kutyák a legfontosabb szereplők. Ők azok, akik akár 150 kilométert is futnak egy nap alatt olyan zord körülmények között, amelyet mi Európaiak elképzelni sem tudunk...

Az Iditarod-on sok kérdés merül fel egy versenyző fejében. Milyen taktikát választasz? Hogyan, mennyit és mikor pihenjen

a mintegy tíz napos verseny alatt? Milyen felszerelést vigyen magával? Mikor aludjon? És ezt még hosszan lehetne sorolni. Egyvalami azonban nem kérdés. Hogy milyen kutyával, akarom mondani kutyákkal vágjon neki az alaszki vadonnak. A válasz évtizedek, sőt évszázadok óta egyértelmű. ALASZKAI, vagy ha úgy jobban tetszik SZIBÉRIAI HUSKY-kal.

Hús hamburger egy nap alatt...

„Egy versenykutya huszonnégy óra alatt, mintegy tizenkétezer kalóriát eszik. Ez körülbelül hús hamburgernek felel meg egy nap alatt. Pedig, ahogyan látható ezek a ku-

tyák nem hatvan-nyolcvan kilósak, hanem körülbelül mindössze húsz kilót nyomnak. De bemennek ebbe az óriási emésztésbe és azt a mennyiségű kalóriát, amit leadnak, azt vissza is kell pótolni.” Mindezt az a Balogh Ottó mondta, aki első magyarként idén elindult az Iditarod-on. A magyar sportolót az alaszki Willow-ban látogattuk meg azon a kutyafarmon, ahol többi között az ő kutyái is nevelkedtek. Itt mintegy száz négylábú él. Európai társaikhoz képest, talán kissé rideg körülmények között, de higgyék el, ez a fajta itt van igazán elemében. Nekik a mínusz húsz Celsius-fok teljesen normális, sőt ennél melegebb időben már elvesztik a komfortérzetüket. A szabadban alszanak kis műanyag hordókból kialakított „szállásban”. Egy más

mellett békességben és mindenféle nagyobb konfliktustól mentesen telnek a napjaik. Ez egyébként nem csak az itt élő százhúzó kutyákra jellemző attitűd. A szibériai huskyt úgy általában barátságos, jámbor, figyelmes, közvetlen ebnek írják le, amelyet egyébként én is személyesen megtapasztaltam. A kutyák közt sétálva az agresszió cseppnyi jelét sem lehetett felfedezni. Idegenekkel, más kutyákkal szemben sem bizalmatlan vagy agresszív. Amit azonban észrevettem, hogy voltak kutyák, akik már – talán korukból fakadóan – bizonyos fokú méltósággal és visszahúzó-dással konstatálták jelenlétemet.

Beatle, a husky-k Ronaldo-ja...

Az egyik ilyen tekintélyt parancsoló husky, Beatle. A kilenc éves eb komoly pedigrével rendelkezik. „Beatle egy sárga rózsza győztes kutya. Ez olyan, mint a fociban az aranylabda. Az Iditarod legjobbja, a legjobb kutyája az összes csapat, összes kutyája között.” Mint Ottótól megtudtam, ezt a címet 2012-ben kapta meg a gyönyörű vezérkutya. Mindez óriási elismerésnek számít. Beatle még egy-két évig fog versenyezni. Ezután megérdemelt nyugdíjas éveit tölti majd, amelyben turistákat szá-

noztat és tökéletes genetikai állományának átadását végzi. Nemes egyszerűséggel kölyköket nemz majd. És, ha már a kölyköknél tartunk. Ottó elárulta, hogy mennyit is ér egy harcedzett, jó vérvonalal rendelkező alaszki husky. „Egy kölyök ára körülbelül két-háromezer dollár lehet. Ez hozzávetőlegesen hat-nyolcszáz ezer forint. Természetesen Magyarországon ez a fajta már ennek az összegnek a töredékéért is megvásárolható. A fenti összeg egy az Iditarod-on edződött, már többször bizonyított kutya kölykére értendő.” A felnőtt négy lábúak, amelyek készek a komoly versenyek teljesítésére egyébként még ennél is többet kerülnek. Akár tízezer dollárt, azaz mintegy hárommillió forintot is megérnek.

„Nem vagyok tökéletes...”

A kitartás, keménység és intelligencia mellett azért a szibériai husky sem tökéletes. Nem rendelkezik például olyan tulajdonságokkal, amelyek alkalmassá tennék őt betörők távot tartására vagy elűzésére. Az ismeretlen vendégeket is gyakran barátságosan üdvözlö. Kijelenthetjük tehát, hogy házőrző kutyának nem alkalmas. Amire azonban igen – persze a sport mellett – az a munka. A husky igazi munkakutya. A

százhúzó sport mellett a teherhordás és a vadászat is „profilja” közé tartozik. Kelet-Szibériából származik és onnan terjedt el Alaszkaiban valamint Kanadában is. A Czukcs-félszigeten és Kamcsatkán volt őshonos, és az itt lakó törzsek háziiasították, majd tenyésztették őket. Bár semmilyen írott vagy más tárgyi emlék nem maradt fent róluk, egészen az 1800-as évekig, az előbb említett tudatos tenyésztés i. e. 9000-6000 közé tehető. A fajta szőrzete vastag, szagtalan, évente kétszer igen erősen vedlik, színe ordas vagy szürkés, nem ritkán ezüstös színű.

Futópad a hűtőszekrényben

A történelmi visszatekintés után utazunk vissza a jelenbe. Az alaszki Williwabban etetés következik. Balogh Ottó, mint minden magára kicsit is adó hajtó, saját kezűleg eteti meg a csapatát. Azt a 16 kutyát, akikkel tulajdonképpen az elmúlt közel fél évet töltötte. Ez ugyanis nélkülözhetetlen ahhoz, hogy közte és kutyái között kialakuljon az a bizalom, amely nélkül elképzelhetetlen, hogy teljesítsék az 1000 mérföldes távot. „Elsősorban fagyott marhahúst és csirkebort és ezeknek az egyvelegét, koncentrációját kapják.” Még hozzá hatalmas mennyiségben. Persze nem csak a verseny alatt, hiszen ezek a kutyák egész évben folyamatos „terhelés”, edzés alatt vannak. Télen és nyáron egyaránt. A nyári edzések persze a magasabb hőmérséklet miatt egy kis gondot okozhatnak. A Husky ugyanis plusz fokokban szinte képtelen a nagy fizikai aktivitásra. De itt Alaszkaiban legalábbis ezen a farmon a nyári edzésnek is megtalálták a módját. Egy hatalmas konténerbe megyünk, ami legnagyobb meglepetésemre egy igazi husky edzőterem. „Ez egy hatalmas futópad. De nem csak ettől különleges.” Dallas Seavey, aki a kutyákat tenyésztí és már négyszer győzött az Iditarod-on ezt a futópadot egy hatalmas hűtőhelyiségbe építette. „Itt a legnagyobb nyári melegben is körülbelül mínusz tíz fokra lehet lehűteni a levegőt. A kutyák pedig ebben hidegben tudnak órákon keresztül futni, ami számukra teljesen ideális.”

Csapatban az egység

Az alaszakai husky kétség kívül hámmal a testén, befogva érzi magát a legjobban. Futni a vadonban, futni a végtelenbe, futni a győzelemig. A versenyszellem a vérükben van. Ahhoz persze, hogy sikeresek legyenek, a megfelelő hajtónak kell a szánt irányítania. Az emberi tényező ugyanis természetesen elengedhetetlen ahhoz, hogy egy extrém kutyaszánhúzó versenyt teljesíteni lehessen. A hajtó feladata az irányításon túl a szán kanyarodásának segítése, a kutyák gondozása, verseny alatti etetése és, ami talán a legfontosabb a husky-k ösztönzése. De a feladata nem a rajtpszitoly eldörrenése után kezdődik. Elképesztően fontos, hogy a megfelelő személyiséggel bíró kutyát a megfelelő helyre kerüljenek. A legrátermettebb ebeket kötik az első sorba. Ők a vezérkutyák, akik képesek arra, hogy önálló döntéseket hozzanak. Ez akár életmentő is lehet. A hajtó ugyanis gyakran nem vesz észre bizonyos veszélyeket, árkokat, akadályokat vagy éppen az éjjeli sötétségben, szinte vakon rója csapatával a kilométereket, ahol emberünk mindössze egy fejlámpa segítségével próbál tájékozódni. Utánuk a második sorban futnak az úgynevezett fordító kutyák, akik átadják a parancsokat és az utasításokat a csapat többi tagjának. A csapat egy komolyabb verseny során akár tíz husky-ból is állhat. A legvégén az utolsó két kutya a kerék kutya, akiknek nagyon jó idegrendszerral kell rendelkezniük. Ők vannak ugyanis a legközelebb a szánhoz, ami a legnagyobb zajhatással jár. Ráadásul a már rövidtávon is idegesítő zörgést hosszú órákon keresztül kell tűrniük. Az tehát tökéletesen látszik, hogy a Huskyknál is sokfajta képességek tudnak kiteljesedni bizonyos egyedeknél. Ez a sokszínűség egyébként nem csak a husky természetét, egyéniségét jellemzi. Fizikai megjelenésében is sokszínű. Fejformája, testalkata, szőrének színe változatos. Mérsékelt tömör felépítésű és dús szőrzetű teste, álló füle és bozontos farka egyébként északi származásra utal.

Iditarod

A verseny kétség kívül a legnagyobb sportesemény az alaszakai életében. Mark Nordman az Iditarod versenyigazgatója így fogalmazta meg: „Az Iditarod minden itt élő számára a legjobban várt esemény. Mindenki kivonul Anchorage-ban a negyedik utcába, ahonnan elrajtol a mezőny, hogy közelről, személyesen lássa a hősöket. Ez olyan, mint a jégkorongban a Stanley-kupa. Ez tulajdonképpen a világbajnokság.”

A kutyák egyébként ennek megfelelően vannak előkészítve és kezelve. Fotósok hada, újságírók sokasága veszi őket körbe. De bármennyire hóban-fagyban edződött ebekről van szó a lehető legjobban kell vé-

deni őket is a fagy ellen. Minden versenyző zoknit kap a tappancsára azért, hogy a sokszor mínusz negyven fok ne tegyen kárt benne. Ottó egyébként stílusosan választotta meg, vagy ki a zokni színét. „Ahogy látszik a kutyákon zöld-piros láb-beli van, ezzel is mutatva, hogy mi magyarok is elindulunk a versenyen.” Büszkéik is vagyunk „mi magyarok”, hogy ebben az elképesztően izgalmas, de nekünk a Kárpát-medence „partjáról” oly távoli világnak – Ottónak hála – mi is részesei lehetünk. A magyar hajtó harmadikként rajtol el a 2017-es egyébként 45. alkalommal megrendezésre kerülő maratoni versenyen. Izgalommal teli magabiztosságot látok az arcát, néhány másodperccel az indulás előtt. Összeszedetten és nyugodtan nyi-

latkozott. „Ez tulajdonképpen egy ünnepléses rajt lesz. Tizenhét kilométert kell teljesíteni. Itt az időt nem mérik, de a táv már beleszámít az 1700 kilométeres versenybe.” Alig fejezi be a gondolatát már jeleznek is, hogy indulnia kell. A hangosbmondó skandálja Ottó nevét, valamint nemzetiségét...

3... 2... 1... Rajt

Balogh Ottó elrajtolt az Iditarodon. A kialakított futófelület mellett mindenhol szurkolók, rajongók, érdeklődők, akik él-
őben szeretnének részesévé válni az eseménynek. Ők nem tudják, hogy nekünk magyaroknak mit jelentenek ezek a másodpercek. A nemzeti lobogó előtt szaladt el a magyar hajtó szánja, amely elé 12 tökéletes állapotban lévő alaszka husky van befogva. Az érzés leírhatatlan.

Az a fránya láz

17 kilométer. Ottó alig két óra alatt teljesítette a távot. Reménytelve mentem oda hozzá, de az elégedettség és öröm helyett csalódottság és keserűség jeleit láttam meggyötört arcán. Kiderült, hogy a magyar versenyző eltitkolt valamit. Egy „apró” tényt, ami sajnos mindent álmát összetörte. Ottó mintegy két hete makacs és nem múlt lázzal küszködött. Olyan lázzal, amit az amerikai és magyar orvosok sem tudtam megmagyarázni. Olyan lázzal, ami kizárja annak lehetőségét, hogy első magyarként teljesítse a világ legkeményebb szánhúzó versenyét. Fájó szívvel, könnyeivel küszködve volt kénytelen feladni a versenyt. Azt a versenyt, amire közel két éve készült. Azt a versenyt, amire több tízmillió forintot költött. És azt a versenyt,

amit Jack London a Vadon Szava című regényének elolvasása után gyerekkori álma volt teljesíteni. Ottó költőien és nagyon leíróan fogalmazta meg érzéseit a befutó után. „Egy álmom, az én álmom most itt összetört. Hangosan és csörömpölve...”
Mi pedig csak reménykedhetünk abban, hogy ez az álmom előbb-utóbb teljesülni fog. Egy dologban azonban biztosak lehetünk. Hű társai a Beatle vezette husky csapatának többi tagja már nem is lesz az aktív versenyzők között, arra mérget vehetünk, hogy a világ legkeményebb kutyáin nem fog múlni az, hogy magyar hajtó egyszer sikeresen teljesítse az embertelen, rideg, de egyben csodálatos alaszka maraton távot.

Váczi Gergely

ELVESZÍTENI EGY TÁRSAT

Bizonyára sokan vannak az olvasók között, akiknek sajnálatos módon előfordult már az életében, hogy egy eb társukat kellett elveszíteniük, majd gyászolniuk. Az ilyenkor érzett fájdalmat, ürességet, tehetetlenséget csak is azok érthetik meg, akik hasonló módon kötődtek egy kutyához.

Egy kutya, egy kisállat elvesztése is igazi krízis, ami gyakran igényelhet valódi szakemberi segítséget, útmutatást. Tuza Erika gyászterapeutával beszélgettünk, aki elsőként hozott létre Magyarországon segítő csoportot olyanoknak, akik elvesztették kisállatukat, társukat. Elmondása szerint többségében felnőttek keresik fel, mert a gyerekek könnyebben el tudják fogadni a halált az élet természetes részének. Foglalkozásain általában öt-hat fő szokott részt venni.

• *Mióta van kutyája?*
 • Születésemről kezdve voltak körülöttem kutyák, az egyik legkorábbi gyerekkori emlékem is az, hogy nyitom az ajtót, és ott vár Morzsi, a nagymamám spániel-skótjuhász keveréke. Az első saját kutyámat 12 éves koromban, hosszas könyörgés után kaptam meg a születémtől. Ő egy Moszkvából származó orosz spániel volt. Hamar kiderült, hogy süket és epilepsziás – nem éppen ideális első kutya egy kislánynak, de nem volt nálam boldogabb gyerek, hogy végre lett egy saját kutyám. Hét éves korában halt meg, az elvesztése nagyon megviselte a családot.

• *Mióta foglalkozik, dolgozik kutyákkal?*
 • Gyerekkorom óta kutyás vagyok, de komolyabban nyolc éve dolgozom kutyákkal. Két vizsgázott, és aktívan dolgozó terápiás kutyám van. Mayával és Fridával elsősorban gyermek- és felnőtt hospice intézményeket látogatunk, a földi léttől búcsúzó utolsó napjaiba igyekszünk egy kis örömet vinni és könnyíteni a búcsúzás terhein. Ezen kívül autista gyerekek terápiás foglalkozásain is részt veszünk, tartunk állatasszisztált angol órákat, és egyéni foglalkozásokat is olyan gyerekeknek, akik félnek a kutyáktól.

• *Hogyan lett terapeuta?*
 • A kutyáimmal végzett hospice munkám során nagyon gyakran találkozom gyászolókkal. Szerettem volna többet tudni a gyászról, a gyászmunkáról, ezért pár éve elmentem egy gyászcsoporthoz vezető képzésre. A gyászcsoporthoz vezető képzés után egy angol iskolában tanultam gyászkonzultánsnak kislálatok elvesztése esetén.

- *Honnan ismerte meg ezt a módszert?*
- A gyászcsoporthoz vezető képzésen nagyon sokat tanultunk nem csak a gyászcsoport vezetőiről, hanem a csoportvezetés módszertanát is megismerhettük. A 10–12 alkalommal találkozó gyászcsoporthoz általában zártak, ami azt jelenti, hogy egy vagy két alkalom után a csoport nem fogad új tagokat. Az én csoportom nyitott, folyamatosan becsatlakozhatók, az eddigi tapasztalataim alapján ez a legoptimálisabb a gazdiknak.

- *Honnan jött a csoport ötlete?*
- A képzés után nem sokkal megkeresett Tollár Mónika, a Vizsla Túra alapítója, mert szüksége volt egy olyan szakemberre, aki tud segíteni a gyászoló gazdiknak. Sok egyéni beszélgetésem volt gazdikkal, és innen jött az ötlet, hogy külföldi mintára mi is csinálhatnánk kifejezetten gazdiknak szóló gyászfeloldozó csoportot, ahol hasonló cipőben járó sorstársakkal tudnak találkozni.

- *Különbözik-e a kisállat gyászolása egy ember (barát, rokon, családtag) elvesztésétől?*
- Igen is, meg nem is. Ma már egyre több helyen családtagként gyászolunk. Vannak, akik úgy gondolják, ha valaki mélyen gyászolja szeretett kutyáját, annak biztosan nincs gyereke – „gyerekpótlék” volt a kutya-, vagy nincsenek társas kapcsolatai, problémás a viszonya a családjával. Természetesen ez is előfordulhat, de az esetek döntő többségében tényleg arról van szó, hogy a gazdik annak a szeretetkapcsolatnak a földi síkon történő megszakadását gyászolják, ami a kutyájukhoz fűzte őket. Találkoztam már olyan – egyébként boldog – nagymamával, aki igen mélyen gyászolta a 14 éves kutyája halálát. De beszélgettem már üzletemberrel is, aki nem tudta megbocsájtani magának, hogy az eutanázia mellett döntött.

A kutyánk nagyon sok esetben a lelki társunk, a bizalmasunk, olyan, mint egy örökbefogadott gyerek, aki egész életében ránk van utalva. Teljesen ki van szolgáltatva nekünk, tőlünk függ, hogy kap-e enni, inni, visszük orvoshoz. Kialakul a közös nyelvünk, már a nézéséből tudjuk, hogy mit szeretne. Járunk iskolába, kirándulni, kutyás programokra, mellettünk van életünk fontos mérföldköveinél. Kialakul a gondoskodásnak az önfenntartó köre. Minél többet teszünk bele a kutyánkkal való kapcsolatunkba, annál többet tudunk kivenni belőle. Minél több időt töltünk együtt, annál erősebb lesz a kapcsolatunk. Közben pedig peregnek az évek. Még csak most hoztuk el, most volt kölyök, és már talán az eutanáziáról kell beszélgetnünk az állatorvosunkkal.

A kutyánkkal való kapcsolatunk nagyon összetett. Nem csak feltétel nélküli szere-

tetet biztosítanak nekünk, de önbecsülésünket is növelik, tisztelnek minket és engedelmeskednek nekünk. Sokszor az állatainkat jobban ismerjük, mint az embereket és jobban is bízunk bennük. És a kutyáink ugyanígy éreznek. Önkéntelenül is megérintjük őket, a legnagyobb szeretet hangján szólunk hozzájuk, ők pedig cserébe hatalmas szeretettel halmoznak el minket.

Az emberekkel ellentétben ők soha nem kritizálnak minket, ezért érzelmileg szinte kiteljesedünk a társaságukban. Sokszor közelebb állnak hozzánk, mint embertársaink, mert sokkal jobban megbízunk bennük és bizonyos értelemben a kapcsolatunk erősebb, tisztább és bensősége-

sebb, mint emberi kapcsolataink. A kutyánk szeretetében biztosak vagyunk és előtte lelkünk legmélyebb titkait is nyugodtan feltárhatjuk. Amikor meghal, ennek a különleges kapcsolatnak az elvesztését is meg kell tanulnunk kezelni.

A kutyánk bizonyos értelemben a titkos énünket szimbolizálja. Ő képviseli személyiségünknek azt az ártatlan és kedves oldalát, amit sokszor nem merünk feltárni a többi ember előtt. Olyan, mintha kutyánk halálával az is meghalt volna, ami bennünk jó volt. A kutyánk halála emiatt egy olyan különleges veszteség az életünkben, melyet nem szabad összehasonlítanunk egy szeretett ember elvesztésével.

- *Vannak kételkedők, bírálói, akik szerint felesleges, amit tesz? Ha igen, mit gondolsz rólok?*
- Eddig még nem találkoztam negatív véleménnyel. Bizonyára vannak, akik azt gondolják „csak egy kutya, minek gyászolni”, de a gyász senkitől sem elvitatható, mindenkinek joga van meggyászolni azt, akit elveszített.

- *Vannak-e bevett módszerek egy kisállat (esetünkben kutya) elvesztése esetén?*

- A gyászunk függ attól, milyen erősen kötődött a gazdi a kutyájához. A gyengén kötődő gazdáknak a gondoskodás pusztán fizikai gondoskodást jelent, ők a kutyák halálakor csak minimálisan, vagy egyáltalán nem érznek szomorúságot. Ez például az örökutya esetében figyelhető meg. A közepesen kötődő gazdáknak az állat szeretetteljes dolog és bár szeretik, de számukra nem „ő”, hanem „az”. A kedvenc halálakor ezek az emberek szomorúak, bánatosak, de csak nagyon rövid ideig. Az erősen kötődő gazdák, amikor először találkoznak leendő kedvencükkel, ösztönösen kedvesen, szeretettel, gondoskodva fordulnak felé. Nem tudnak közömbösekké maradni egy aranyos kiskutya, kismacska (vagy bármilyen más fiatal állat) láttán, szeretet járja át a szívüket és mindent meg akarnak adni ennek a kicsi, kiszolgáltatott életnek.

Emellett az is fontos, hogyan halt meg a kutya: természetes halál, eutanázia, mérgezés, baleset. Meghalt-e egyáltalán? Előfordul, hogy eltűnik a kutya – elveszik, vagy ellopják –, sokszor ilyen esetben a gazdák csak akkor képesek megkezdeni a gyászunkat, amikor már annyi idő telik el – sokszor évek –, hogy a kutya valóban már nem lehet életben.

A gyászfeldolgozás munka, közhely, hogy a múltó idő segít. Valamit tenni kell – hogy mit, arra a legtöbb gazda kreatívan magától rálel. A hozzám fordulóknak – akik mind erősen kötődő gazdik – el szoktam mondani, hogy például egy szép búcsúszertartás megszervezése sokat tud segíteni.

Kurkó Gyula

Életet megváltoztató táplálékok a hosszantartó élethez és boldog közös időtöltéshez

A Hill's csúcstechnológiás táplálkozás tudományával

- A korszerű táplálkozás klinikailag bizonyított előnyeivel bír
- Nem tartalmaz mesterséges aromát, színezéket és tartósítószer
- Nagyszerű ízű, a házikedvencek szeretik
- Az állatorvosok világszerte ajánlják

Transforming Lives™

™A védjegyek tulajdonosa: Hill's Pet Nutrition, Inc. ©2017

Tolnagro Kft.
7100 Szekszárd, Rákóczi u. 142-146.
Telefon: +36 74/528-528
Fax: +36 74/528-530

HillsPet.hu

Nyitvatartás: H-P 8-17 óráig
Ügyeleti telefonszám: +36 30/22-668-33
e-mail: info@tolnagro.hu
www.tolnagro.hu

Történetek a Bogáncsos Panzióból

A mérleg nyelve

Egy nem hivatalos statisztika szerint a házi kedvencek közel 40 százaléka túlsúlyos. A kritikus határon átbillenő felesleg sok mozgással és megfelelő táplálékkal lefaragható.

A kutya aktív életre született. Cesar Millannal egyetértünk abban, hogy a három legfontosabb szükséglet számára a testmozgás, a fegyelem és a szeretet ebben a sorrendben, de a jó minőségű táplálék sem mellékes. Ha az első és az utolsó feltétel nem teljesül, a gazda lágyszívű, indok nélkül élelemmel jutalmaz, jön az elhízás, nyomában az egészségügyi problémák – ízületi bántalmak, cukorbetegség, magas vérnyomás – ami rövidebb életet, kevesebb együtt töltött időt, tehát veszteséget jelent kutya és gazda számára egyaránt.

JUTALOMFALAT MÁSKÉPP

Egy elfoglalt család nemrég azzal bízott meg, hogy két németjuhászkutát kellene etetni, amíg távol vannak. A hölgy jelezte, hogy nem fogok tudni bemenni a kerítésen belül, mert oda a belépő egy-egy ipari jutalomfalat, méghozzá a boltokban kapható méretes fajtából, ami meg is tette a hatását: a hordóvá gömbölyödő kutyák csak nyomokban emlékeztetettek a fajtára. A jutalomfalatokra azon az egy héten nem volt szükség, kiiktattam, mert jobban szeretem, ha nem a négylábú diktálja az együttműködés feltételeit. Inkább azt igyekeztem megadni nekik, ami kikopott az életükből és a jutalomfalat helyettesített: a sétát.

Szerzőnk, Kitzinger Szonja golden retrieverével, Barkával egy kiadós dunaparti labdázás után

Fotó: Szilágyi Árpád

ACTIVITY, AHOGY MI JÁTSZUK

Radikális fogyást ez idő alatt ugyan nem értem el, de ez nem is volt kérdés. Ha ilyen megkeresés jön, azt rendszeres napközilátogatással tudom garantálni az együttműködő és a kéréseimet betartó gazdáknak. A mindennapok nálunk ugyanis meglehetősen aktívak a fitt és egészséges kutyák számára, míg a kölykök, a valamilyen betegséggel/sérüléssel küzdő vagy nyugdíjas ebek értelemszerűen kisebb terhelésnek vannak kitéve. Az aktív csoport napja 2 órás erdei sétával indul, utána jön a reggeli, majd a csendespihenő kora délutánig. Ezután ismét 1 órás séta következik, ugyancsak az erdőben, estig játék, majd a nap egy fél óras sétával zárul, amit a vacsora követ. A 3–4 óra tempós gyaloglás és a délutáni játékos foglalkozás fitten tartja a rendszeres látogatókat.

FUTÓGÉPEZÉS

Emellett aktívan használunk egy futógépet, ami több esetben tesz jó szolgálatot. Ömlő esőben, orkán erejű szélben, amikor egyszerűen lehetetlenség hosszasan sétálni a szabadban. Jól jön akkor is, amikor olyan kutyák érkeznek hozzánk, – huskyk, vizslák, terrierek – akiknek a napi 3–4 órás erdei séta sem elég. A futópad ugyancsak jó szolgálatot tesz a súlyfelesleggel küzdő kutyák esetén. A YouTube tele van oktatóvideóval azzal kapcsolatban, hogyan vezessük rá a kutyát a számára szokatlan eszköz használatára. Röviden: hámot kell ráadni és egészen addig tartani, amíg rá nem jön, miként szedje a lábát, hogy ne csúszson le a futószalagról. Ha ráérez az ízére, onnantól kezdve imádni fogja, sőt, gyakran tapasztalok olyat, hogy az eb, aki már ismeri a rendszert, felugrik a szalagra és meglepi, hogy az éppen áll, majd a lábával kaparászni kezdi, hogy történjen végre valami. Az örök érvényű igazság itt is áll, miszerint a kevesebb több pozitív hozadéka pedig, hogy amikor kell a kilókat fogyasztja, túlmozgásos kutya esetén pedig az aktivitási kedvet lohasztja.

FAJTAJELLEG ÉS ELHÍZÁS

Néhány fajta hajlamosabb az elhízásra, ezek között tartják számon a cocker spánielt, a labradort, a tacskót, a beaglet, a mopsot, a basset houndot, de hajlamosíthat az az ivartalanítás is fajtától függetlenül, elsősorban szukák esetén.

SZEMREVÉTELEZÉS

Az elhízást és annak mértékét érdemes egy kívülállóra és/vagy szakemberre bízni, de, amit mi is figyelhetünk, az a bordák tapinthatóságának mértéke, a farktő körüli csontok tapinthatósága és zsírral való fedettsége, de árulkodó jel lehet a has íveltségének meglépe vagy éppen hiánya is.

ÖSSZETEVŐK

A mozgás megfelelő táplálkozás mellett eredményez fitt ebeket. Túl súlyos kutyákat látva mindig megkérdem, mit eszik a kis kedvenc. Ha száraz tápot, hamar kiderül, hogy a gazdák többnyire a marketingnyomásnak engedve, illetve az ármentén választanak, az összetevők listája alapján ritkábban. Magam az összetevőkben alaposan elmélyedek. Köztudott, hogy amiből a legtöbb van a tápban, az szerepel a felsorolás legelején, ezért a gabonát, burgonyát kukoricát a sereghajtók között látom szívesen, ezek csökkentett mennyisége elejét veheti az elhízásnak. Tapasztalom továbbá azt is, hogy a fentieket mellőző táptól megfelelően szilárd a kutya széklete, ami szintén pozitív hozadék, ha az ember összeszedi kedvence után az ürületeket.

TARTÓZKODJUNK A LEESŐ FALATOKTÓL

Ha étkezés, a napi két etetésben hiszek, egyszeri etetés kapcsán a gyomorcsavarodás réme lebeg a szemem előtt. Fontosnak tartom azt is, hogy napközben nincsenek leeső falatok a felnőtt kutyának, kizárólag egy rábízott feladat helyes elvégzésekor. Golden retrieverem például tudja, hogy séta után a narancssárga láthatósági nyakörvet, ha leveszem róla, el kell szállítania a helyére, ekkor jár érte a jutalomfalat, ahogy terrieremnek is, ha kis kosárral a szájában vezényszóra postáz valamit a férjemnek. Fontos, hogy nem fél pár kolbász vagy rúd bejgli, jár ezért, hanem szigorúan egy szem táp.

KOMPENZÁLÁS

Sokgazdis kutyák esetén látom, hogy mindig akad egy engedékeny családtag, aki bedől a búsuló juhász tekintetnek, odaadja a maradékát vagy más emberi táplálékkal eteti a kutyáját. Nemrég egy gazda a táp mellé hozott egy kiló háztartási kekszet a napközibe, mondván: adagoljam a kutyának a héten egyenletesen elosztva, csak úgy, feladat nélkül. Amellett, hogy nem vagyok híve a kutya emberi csemegével való tömésének, károsnak tartom az indokolatlan jutalmazást, mert a jutalomfalat így az elmaradt séták, a foglalkozás hiányának kompenzációjává silányul.

SZEMBESÍTÉS

A gazda szembesítése a túl súlyos kutyával kényes kérdés. A finom jelzésre a kutya túlsúlyát illetően a leggyakrabban háritás következik. Panzióknk egyik látogatója vizslája túlsúlyát hormonális betegséggel magyarázza, ami számára megnyugtató, mert emögé bújva le is mond a kutya mozgatásáról, pedig a láb mindig kéznél van, ráadásul a kutyás sportokban sincs hiány. Csak győzze az ember követni az újdonságokat, legyen szó canicrossról, frizbitől, bikejoringról vagy akár mantrailingről. Ha eljutunk odáig, hogy a véleményemet kérik, kórosan túlsúlyos kutyák esetén a vízes terápiákat, a tanmedencében történő irányított úszást javasolom, mert az ízületekre a felhajtó erőnek köszönhetően kevesebb teher hárul, a mozgás így könnyedebbé válik, a sérülések tehát elkerülhetők.

FOLYAMATOS SÚLYKONTROLL

A kutya állandó mérlegetése épüljön be havi rutinként a feladataink közé. A hízás ugyanis időben nyakon csíphető és könnyebb egy kg-ot lefaragni a testsúlyból, mint később tized. A mérlegetésért nem is kell állatorvoshoz rohanni. Ott-honi keretek között ez úgy történik, hogy a kutyát felvéve közösen mértszük, majd a saját testsúlyunkat ki vonjuk a kapott értékből.

Te hogyan beszélsz a kutyádhoz?

“Dog-directed speech: why do we use it and do dogs pay attention to it?” by Tobey Ben-Aderet, Mario Gallego-Abenza, David Reby, and Nicolas Mathevon in Proceedings of the Royal Society B. Published online January 11 2017 doi:10.1098/rspb.2016.2429

A felnőttek a csecsemőkkel és a néhány éves babákkal hajlamosak automatikusan „gügyögve” beszélni. Ezt az úgynevezett dajkabeszédet (a nemzetközi szaknyelv „infant-directed speech”-ként hivatkozik rá) a felnőttek ösztönösen alkalmazzák amikor, lassabb tempóban, magas, éneklő hangon kezdenek el beszélni a kisgyermekkel. Ez a gügyögés más felnőttek számára viccesen hangozhat, ám ettől függetlenül nem veszi el annak értékét.

Széleskötű kutatás támasztja alá a tényt, miszerint a gyerekek könnyebben tanulnak nyelvet, illetve könnyebben felkeltető figyelmük, hogyha lassabb, magasabb hangon beszélnek hozzájuk, mintha úgy beszélnének, mint más felnőttekhez. Az emberek hajlamosak úgy beszélni kutyáikhoz is (egy másik társas partnerhez, aki nem teljesen érti a nyelvüket), mintha a

gyerekeik lennének. Néhány mondat ismerősen is hangozhat, mint például, „Ki ez az ügyes fiú?”.

Ennek a kutya-irányába történő beszédnek (melyre a nemzetközi szaknyelv „dog-directed speech”-ként hivatkozik) ugyancsak meg lehet a jelentősége. Néhány kutató úgy gondolja, hogy a beszéd ilyen formája természetes módja lehet annak, ahogyan beszédképtelen hallgatósággal próbálunk interakcióba lépni. Egy nemrég megjelent amerikai és francia kutatók által publikált tanulmány szerint a kölyökkutyák fogékonyabban, és valóban reagálnak erre az éneklő beszédre, viszont az idősebb kutyák nem különböztetik meg a normál beszédétől.

Maga a kísérlet két részből állt. Először a kutatók 30 női önkéntes hangját rögzítették, akik egy megadott szöveget mondtak el úgy, mintha kutyáikhoz beszélnének, miközben

különböző kutyákról (egy kölyök, egy felnőtt és egy idős kutyáról) készült képeket mutattak nekik. Kontrollként olyan hangot rögzítettek, amikor a nőknek nem mutatnak kutyás képet, hanem a kísérletvezető irányába kellett elmondani az adott szöveget. A szöveget a következő mondatokból állt: „Szia!”, „Szia, szépségem!”, „Ki ez a jó fiú?”, „Gyere ide!”, „Jó fiú!”, „Igen!”, „Gyere ide édesem!”, „Milyen jó fiú!”. A vizsgálat második részének alkalmával a korábban rögzített hangokat játszották vissza 10 kölyök és 10 felnőtt menhelyi kutyának, a kutatók pedig megfigyelték és rögzítették reakcióikat.

A kutatók a vizsgálatban részt vevő emberek és kutyák viselkedését egyaránt vizsgálták. A humán, emberi oldalon csak nők vettek részt a kutatásban. A kutatók azt találták, hogy a kutyák minden korosztály felé alkalmazták ezt dajkabeszédhez hasonló jellegzetes beszédstílust, de amikor kölyökkutyák képét nézték akkor egy kicsit még magasabb hangon beszéltek, mint a felnőtt kutyák esetében. A kutyák viselkedésének vizsgálatával kapcsolatban azt találták, hogy a korukkal összefüggésben áll az, ahogyan reagálnak a beszédre. A felnőtt kutyák hasonlóan reagáltak a normál és „kutyák irányába történő beszéd”-re, míg a kölykök sokkal érzékenyebbek voltak az utóbbira, még vizuális jelzések hiányában is. A felnőtt kutyák miután megnézték a hangszórót, amiből a beszédhangok jöttek, a továbbiakban figyelmen kívül hagyták azt, nem foglalkoztak vele. A kölykök viszont pozitívan

reagáltak a hangokra. Többet nézték a hangforrást, gyorsabban és közelebről vizsgálták meg, ugattak, úgy viselkedtek, mintha játszani akarnának. Mindezek alapján úgy tűnik, hogy az emberek nonverbális társaikként kezelik a kutyákat és hasonlóan, dajkabeszéd-szerűen beszélnek hozzájuk, akárcsak a gyerekekhez. Ennek oka az lehet, hogy tudatosan vagy öntudatlanul próbálják magukat jobban érthetővé tenni a „kutyák irányába történő beszéd”-del. Egyes kutatók szerint lehetséges, hogy az emberek akárcsak gyerekek esetében itt is próbálják elősegíteni a szótanulási folyamatát, amikor amikor ezt a beszédstílust alkalmazzák. Hasonló stratégiákat folytatunk más helyzetekben is, amikor úgy véljük, hogy a hallgatóság nem tud válaszolni vagy nehezen alakítható ki vele párbeszéd, például amikor külföldiekhez vagy idős emberekhez beszélünk. Az továbbra is kérdés marad, hogy mi az oka a kölyökkutyák veleszületett reaktív képességének az ilyen típusú beszéd irányába. Továbbá kérdés, hogy az idősebb kutyák miért mutatták a kezdeményezés hiányát ebben a helyzetben. Egy elképzelhető magyarázat, hogy az idősebb kutyák valószínűleg azért nem reagáltak a beszédhangokra, mert az általuk leélt évek alatt elég bölcsék és tapasztaltak lettek ahhoz, hogy felismerjék, hogy nincs emberi jelenlét

az adott helyzetben, így nem is foglalkoztak tovább vele. Másik elképzelés, hogy az idősebb kutyák „válogatók”, nem reagálnak hasonló módon minden ember hangjára, viszont lehetséges, hogy egy ismerős ember, például gazdájuk hangja iránt jobban érdeklődtek volna, mint számukra idegen emberek hangjára. A kutatók azt nem tudták megmagyarázni, hogy a kölykök válasza veleszületett vagy tanulási folyamat eredményeként alakult ki. A kutyák évszázadokon keresztül az emberekkel való interakcióra lettek szelektálva. Elképzelhető, hogy a múltban azok a kölyökkutyák lettek tovább tenyésztve, akik játékosabbak, kezdeményezőbbek voltak az emberekkel, így ők előnyhöz jutottak azokkal szemben, akik kevésbé voltak hajlamosak kapcsolatba lépni az emberekkel. Ez megmagyarázhatja, a kölykök már egész fiatalon reaktív viselkedését.

A tanulmány egyik legfontosabb eredménye az a megállapítás, hogy a kutyák minden korosztályának irányába alkalmazott speciális beszédstílus valószínűleg hozzájárulhatott ahhoz, hogy négy lábú társaink ilyen szoros kapcsolatba tudtak kerülni az emberi környezettel.

Hegedűs-Kovács Krisztina

fotók: Hegedűs-Kovács Krisztina

Kis et al. (2017). *The interrelated effect of sleep and learning in dogs (Canis familiaris); an EEG and behavioural study. Scientific Reports*7, 41873.

Az alvás kutyáknál is memóriajavító hatású

Mi történik, amikor a kutyák alszanak? Bizonyára minden gazdi elgondolkodott már azon, vajon az ő kutyája éppen miről álmodik? A harvardi orvosi egyetem pszichológus professzora, Dr. Deirdre Barrett, kutatásai során az emberek alvási szokásait tanulmányozta. Véleménye szerint a kutyák hasonlóan álmodnak, mint az emberek, vagyis azokról a dolgokról ami nappal érdekelte őket, csak látványosabban és kevésbé logikusan. A kutató azt feltételezi, hogy mivel a négylábú társaink extrém mértékben kötődnek és ragaszkodnak a gazdájukhoz, vélhetően a gazdájuk arcáról, szagáról és a vele való kellemes és bosszús élményeiről álmodnak. Habár biztos információkkal senki se tud szolgálni a kutyák álmaival kapcsolatban, illetve hogy egyáltalán álmodnak-e. Az eddigi kutatások alapján megállapítást

nyert, hogy a legtöbb emlős faj az emberekéhez hasonló alvási ciklussal rendelkezik. Náluk is megfigyelhető az úgynevezett REM fázis, az alvásnak azon szakasza, amikor az emberek is álmodnak. Ez alapján egyáltalán nem elképzelhetetlen, hogy a többi emlős – és köztük a kutyák is - szintén álmodnak.

A kutyáknál az emberekkel megegyezően két különféle alvási állapotot lehet megkülönböztetni, ezek a REM (Rapid Eye Movement) és a NREM (Non Rapid Eye Movement) alvási fázisok. Egy egészséges és kifejlett kutya naponta kb. 12 órát tölt el alvással, ennek pedig kb. 20–35%-át teszi ki a REM-alvás. A REM-alvás időszaka alatt kutyák nem alszanak igazán mélyen, többé-kevésbé “készenléti állapotban” vannak. Ekkor a kutyák agya még aktívan dolgozik, próbálja feldolgozni a korábban

megélt élményeket. Ebből a fázisból ébredő kutyák azonnal aktivizálni képesek az összes érzékszervüket, és mozgáskoordinációjukat is tökéletesen tudják működtetni. A REM-alvás közben a következő mozgások figyelhetők meg leggyakrabban: lábak rángatása (akár szaladás), szem mozgatása (csukott vagy részben csukott szemhéj mögött), farok csóválása, orr és ajak összehúzása, bajusz remegése. A REM fázis alatt időnként megfigyelhető nyüszítés, ugatás, morgás vagy nyögéscselő hangok hallatása. A második szakasz a NREM-alvás. Ebben a szakaszban hasonló élettani folyamatok zajlanak le a szervezetükben, mint emberek esetében NREM fázis során, ekkor regenerálódnak a testük, és ekkor tud erősödni az immunrendszerük. A NREM alvási fázis hosszabban tart, ezért az ekkor

ébredő kutyák esetében akár perceket is igénybe vehet amíg minden életfunkciójuk eléri a maximális teljesítőképességet. NREM fázisból ébredéskor a kutyák gyakran nyújtózkodnak, mellső lábait előre nyújtva, hosszasan ásítanak, és megrázzák fülüket. Az alvás mennyiségére és minőségére (tehát, hogy az alvás hány százalékát töltik REM és a NREM fázisban) jelentős hatással van a kutyák szellemi és fizikai igénybevétele, valamint ezek intenzitása és minősége.

Hosszú idő óta ismert tény, miszerint az alvás emberek esetében valamiképpen fontos szerepet játszik a tanulásban és a memória kialakulásában. De mi a helyzet a kutyákkal? Egy nemrég megjelenő nemzetközi publikáció szerint magyar kutatók egy újonnan kidolgozott non-invazív (műtéti beavatkozás nélküli) módszer segítségével vizsgálták a kutyák agyi tevékenységét alvás közben. A tanulás és memória fejlesztése a kutyák számára is igen fontos. A munkakutyák számára követelmény bizonyos munkához-kapcsolódó specifikus feladatok elsajátítása és a már megtanult készségek folyamatos alkalmazása. Ugyanakkor a házi kedvencként tartott kutyák is megtanulnak néhány alapvető készséget, melyek lehetővé teszik az emberrel való harmonikus együttélést. Vajon amikor a kutya megtanul valami újat, az alvás segít a képesség tökéletesebb elsajátításában? Lehetséges, hogy be kellene iktatnunk rövidebb „szieszta” időszakokat kutyánk tréningezése közben?

Kis Anna, a Magyar Tudományos Akadémia tudományos munkatársa és kollégái, beleértve a tudományos berkekben jól ismert Családi Kutya Program kutatóit, az elmúlt időszakban azon dolgoztak, hogy a kutyák esetében kapcsolatot találjanak az alvás és a memória között. Egy két részből álló kutatást folytattak, családi kutyákon, segítőképző gazdáik közreműködésével.

Az első kísérletben részt vevő kutyáknak egy tanulási feladatot kellett végrehajtaniuk, majd non-invazív elektroencephalográfias-vizsgálat (EEG) segítségével megvizsgálták az agyműködésüket. Az említett EEG készülék a kutya skalpjáról (szőrös fejbőréről), elektródákon keresztül elvezetett, az agy működése során keletkező apró bioáramokat, vagyis az aktuális elektromos agyi aktivitást képes mérni. A tesztben 15 kutya vett részt, mind egy tanulási és egy tanulás nélküli csoportban. A tanuló csoportban a kutyákat megtanították angol nyelvű parancsszavakra (sit – ül, és lie down – fekszik) történő feladat végrehajtásra, míg a nem-tanuló kondícióban a kutyák mindössze gyakorolták a magyarul ismert parancsok végrehajtását, így ők nem tanultak semmi újat. Ezután a kutyák elmentek aludni és a

következő három órában a kutatók monitorozták az agyi aktivitásukat az alvás során. A három óra elteltével a tanuló csoportban részt vett kutyákon újratestelték, hogy mennyire emlékeznek az új parancsszavakra, ezzel azt vizsgálták, hogy az alvás segít-e a kutyáknak feldolgozni a tanult információkat.

Az elemzések végeztével a kutatók azt találták, hogy nemcsak, hogy az alvás befolyásolta a kutyák tanulási képességét, de a tanulás is hatással volt az alvásukra. Szunyókálás után a kutyák jobban teljesítettek az angol parancsszavak végrehajtásában. Ugyanakkor a tanulási kondícióban résztvevő kutyák esetében az alvás NREM fázisának EEG spektrumában két említésre méltó hullámmintázat volt megfigyelhető. Akárcsak emberek esetében itt is emelkedett mennyiségű delta és csökkent mennyiségű alfa aktivitás volt látható a spektrogramon. Ez azt jelentheti, hogy tanulás után jelentősebb mély alvás mutatkozik meg a kutyáknál is.

A két eredmény összefügg egymással. Amikor a kutyák egy új feladatot tanulnak, az megváltoztathatja alvás során az agyi aktivitásukat, ami végül magasabb memória-teljesítményt eredményez alvás után. Ez azt jelentheti, hogy a kutyák az újonnan megszerzett tudást alvás közben újra feldolgozzák és konszolidálják (memória konszolidáció az emléknemok megszilárdulását jelenti). Kis Anna szerint a teljesítmény alvás utáni javulása és az EEG mintázat közötti összefüggés erősen arra utal, hogy a tanulás után bekövetkező alvási EEG mintázatban történő változások funkcionálisan kapcsolatba hozhatók a memória konszolidációval.

A kísérlet második része azt vizsgálta, hogy a tanulás után végzett különböző tevékenységek (mint például az alvás), hogyan vannak hatással a memória konszolidációra. Ezúttal 53 újonnan jelentkezett kutyának kellett megtanulni az ül és fekszik angolul elhangzott parancsszavak végrehajtását, majd a kutyákat négy különböző csoportba osztották be. A tanulási epizód végeztével pedig mindegyik csoport más tevékenységet végzett egy órán keresztül. A kutyák aludtak, sétálni mentek, tovább tanultak új parancsokat vagy pedig a 'Kong' nevű játékkal játszottak és a játékból megszerzett jutalomfalatokat fogyasztották el. Humán vizsgálatok esetében szerepelni szokott egy olyan csoport is, ahol a tesztalányok egyszerűen csak ébren pihennek, ám kutyáknál ez

nehezen kivitelezhető. A kutyák többsége elaludt volna egy óra alatt, erőszakkal ébren tartani őket pedig stresszes lett volna a kutyák számára (a stressz pedig minden kísérlet eredményét torzítja). Az egy óra elteltével a kutyákat újratestelték azon angol parancsszavak végrehajtására, melyeket a teszt elején sajátítottak el. Az eredmények szerint a tanulás utáni tevékenység rövidtávon befolyásolja a kutyák teljesítményét, de nem éppen úgy, ahogyan azt a kutatók várták. Rövidtávon mind az alvás, mind pedig a séta javította a kutyák teljesítményét a korábban megtanult feladat végrehajtásában, míg a tanulás és a 'Kong'-gal történő játék nem. Egy héttel (és jó pár óra alvással) a teszt után ugyancsak újratestelték a kutyákat. Ez esetben azt találták, hogy hosszú távon

az alvás, a séta és a játék csoportba került kutyák teljesítménye javult az angol parancsszavak végrehajtásában, ám azoké a kutyáké, akiket tovább tanították továbbra sem.

A tanulmány bizonyítékkal szolgál arra, hogy a tanulási folyamatot körülvevő egyéb faktorok szerepet játszhatnak a memória konszolidációban és a kutyák későbbi teljesítményében. Kis Anna megjelent tanulmányában azt tanácsolja, hogy annak érdekében, hogy hosszú távon a lehető legnagyobb memóriateljesítményt érjük el, egy új parancs tanulását olyan tevékenységnek kell követnie, ami nem zavarja az új memória nyomát (mint például az alvás, a séta vagy a játék). Elképzelhető, hogy az alvó kondíció még

sikeresebb lett volna, ha a kutyák több mint egy órát alszanak (így teljesen végbemehetett volna a memória konszolidáció), vagy hogyha a kísérletvezetők vártak volna pár percet az újrateszteléssel a kutyák felébresztése után, hogy a kutyák teljes éber állapotba kerüljenek. A humán alváskutatók számára ismert jelenség ez, amikor néhány perccel ébredés után csökkent kognitív teljesítmény figyelhető meg. Gondoljunk csak arra, amikor ébredés után kivánszorgunk a fürdőszobába és a fésűnkkel akarunk fogat mosni. Bár kutyák esetében még nem vizsgálták a jelenséget, attól még elképzelhető, hogy hasonlóan fenn áll náluk is ez az állapot.

A kutyák non-invazív alvásvizsgálata még gyerekcipőben jár. Továbbra sem tudjuk, hogy arcunkról, illatunkról álmodnak, vagy arról, ahogy együtt futkározunk egy pipacsokkal tarkított mezőn. Ám a magyar etológusok kutatása nagyban hozzájárult ahhoz, hogy tudatában kutatásuk eredményeivel, nagyobb sikereket érjünk el kutyáink tanítása és képzése terén.

Hegedűs-Kovács Krisztina

fotók: Hegedűs-Kovács Krisztina

HAPPY&FIT

Natural

MINDIG MOZGÁSBAN, MINDIG BÖLDOGAN.

**PRÉMIUM
MINŐSÉG**
NÉMETORSZÁGBÓL.

- Ízletes összetevőkkel, bárányhússal és marhahússal
- Gyógynövényekkel és almával az életerős Kedvencekért!
- Nem tartalmaz szóját, tartósítószerket és ízfokozókat!

www.happyandfit.eu

Kutyatulajdonosok a Happy&Fit termékeket megvásárolhatják az ALPHAZOO áruházakban, állatorvosoknál és a jobb állateledel szaküzletekben!

Tenyésztők a Happy&Fit termékeket az Alpha-Vet Kft-től a 06-1/348-3000 telefonszámon, illetve területi képviselőinken keresztül (www.alpha-vet.hu/petkepviselok) rendelhetik meg.

Regisztrált tenyésztő partnereink a termékeket a www.alphaportal.hu oldalon is megvásárolhatják.

Ha még nincs belépési kódja, kérjük hívja területi képviselőjét!

VADMALACOK SZÜLETTEK BUDAKESZIN

Az év eleje hagyományosan a kisállatok születésének az időszaka. A Noé barátai stábjá legutóbb a Budakeszi Vadasparkban járt, ahol január elején négy kicsi vadmalac született, avagy stílusosan köszöntötték a 2017-et: malacuk volt.

Pár hónapja már öt apró, csíkos vadmalac szaladgál a népes konda környékén. A konnectorrú csöppségek a vártnál kicsivel előbb jöttek a világra, általában ugyanis

március elején szoktak a kocák elleni, most azonban januárra esett ez az esemény.

A vaddisznók párzási időszakát bűgásnak nevezik, mely általában november környékére tehető. A fogságban tartott állatoknál megfigyelték, hogy évente többször is van szaporulat, van, hogy korán, év elején, máskor nyáron születnek a kicsik. Az apróságok komplikáció mentes születése

után a gondozók lejelentették a megnövekedett létszámot az állatorvosoknak. Mivel semmilyen állatorvosi probléma nem merült fel, így nem kellett beavatkozniuk. A vaddisznó koca nagyon védi a kicsiket, a természetben egészen vadul is viselkedhet, ha veszélyt érez.

Ha az erdőben járunk és malacait terelő kocát látunk, semmiképpen ne nyúljunk a kicsikhez, hanem várjuk meg, amíg az

állatok elvonulnak. A kedves kis vadmalacok színe barna és csíkos, amely a rejtőzködésben segíti őket. A kismalacokat körülbelül egy éves korukig süldőnek hívják, utána kezdik elveszíteni a csíkjaikat, bundájuk pedig szürke lesz. A négy malac egészen kicsi létszám, egy-egy születésnél akár 6–12 apróság is születhet. Állatkerti körülmények között az állatok cseréjére sor szokott kerülni a beltenyészet elkerülése miatt.

Februárban aztán ismét új jövevények érkeztek. A nagy hidegben ugyanis három kisbáránnyal bővült a Pici Tanya állománya. Az egyik fehér színű, a másik fekete, nevük Sakk és Matt, melyről a látogató közönség döntött. A harmadiknak a gondozók adnak majd nevet. A báránykák gyorsan összeszoktak a többi állattal, a Budakeszi Vadaspark látogatói és gondozói legnagyobb örömeire.

A MEGÚJULT ÉLETERŐ!

**EGYEDÜLÁLLÓ ÖSSZETÉTELŰ ÉS HATÁSÚ
ÉTRENDKIEGÉSZÍTŐ KUTYÁKNAK**

NEKÜNK MÁR SEGÍTETT!

➤ "Füles kutyusunk 2 éve kapja már az étrendkiegészítőt, mert időskori ízületi megbetegedésben szenved. Most 12 éves, német juhász keverék. A dunakeszi ALPHAZOO áruházban ajánlották számunkra és nem bántuk meg, hogy kipróbáltuk. A második doboz azedése után látványosan sokat javult a járása és sokkal fittebben mozgott már. Először kéthavonta kapta, de miután egy kontrollvizsgálat után nagyon erős ízületi gyulladást kapott, amitől nem tudott menni sem, attól fogva folyamatosan adjuk neki. Gyönyörűen helyre jött, majdnem ugyanolyan jó állapotban van, mint a gyulladással megbetegedése előtt. Nagyon örülünk, hogy feleltünk a figyelmünket a BiogenicPet-re, mert kisebb csodát tett a hatása a kutyusunkkal. Azóta több ismerősünknek is ajánlottuk és aki kipróbálta mindenkinek bevált."

➤ "5 éves francia bulldogunk kb 1 hónappal ezelőtt lett beteg. Erős görcsei voltak, ezért állatorvoshoz vittük. A diagnózis alapján nyaki gerincproblémái vannak, amelyek korlátozzák mozgását és időnként erős, görcsös fájdalmat okoznak. A miskolci ALPHAZOO-ban ajánlották, hogy próbáljuk ki a BiogenicPet vitamint. Yoda 1 hónapja szedi rendszeresen az állatorvos által felírt gyógyszerek mellett, azóta mozgásában tapasztalunk némi javulást, rohamai megritkultak, lerövidültek és kevésbé erősek. Emellett a kutya szőrzete csillogó, egészséges, egyáltalán nem hullik. A továbbiakban is megvásároljuk a BiogenicPet-et, mert abban bízunk, hogy hosszú távon hatékonyan hozzájárul majd Yoda teljes gyógyulásához."

Köszönjük BiogenicPet!

**Még több elégedett visszajelzést olvashat itt:
<https://www.facebook.com/biogenicpet>
www.biogenicpet.hu**

Kutyatulajdonosok a BiogenicPet termékeket megvásárolhatják az ALPHAZOO áruházakban, állatorvosoknál és a jobb állateledet szaküzletekben!

Tenyésztők a BiogenicPet termékeket az Alpha-Vet Kft-től a 06-1/348-3000 telefonszámon, illetve területi képviselőinken keresztül (www.alpha-vet.hu/betkeppnselok) rendelhetik meg. Regisztrált tenyésztő partnereink a www.alphaportal.hu oldalon is megvásárolhatják. Ha még nincs belépési kódja, kérjük hívja területi képviselőjét!

Ritka mint a veszett kutya

Dr. Varga József állatorvos a Duna Televízió, Noé barátai című műsorában ismertette a veszettség tüneteit, és beszélt a megelőzés fontosságáról. A veszettség ugyanis egy, az emberre is veszélyes gyógyíthatatlan vírusos betegség.

Nem árt tudni, hogy a veszettség közvetítésében a húsevő állatok jelentős szerepet töltenek be. A kórokozó nyállal terjed, általában harapás útján. A kötelező eboltással és a rókák családok vakcinázásával szerencsére manapság már ritkaság Magyarországon a veszettség, de húsevő állat okozta emberi harapás esetén mindig értesíteni kell kezelőorvosunkat és a hatósági állatorvost is. Ilyenkor a veszettséggyanús állatot két hetes megfigyelésre kell vonni, a megmárt embernek pedig veszettség elleni sorozatoltást kell kapnia.

A tünetekről Dr. Varga József elmondta: „A vírus a harapás után az idegek mentén haladva a központi idegrendszerbe jut, súlyos idegrendszeri tüneteket kialakítva. Jellemző a tudatzavar, viselkedészavar, görcsök, agresszív viselkedés, támadási készség, nyelési nehézség miatt nyálzás, habzó száj, később bénulás, fulladás. Létezik csendes forma is, amikor dühöngő tünetek helyett éppen a vad állatok szokatlan kedvessége tűnhet fel, a veszett róka például odamerészkedik az ember közelébe, vagy visszahúzódva-elbújva támad a hozzá közeledőre.”

Biztos diagnózis a veszettségben elhullott állat agyszövetéből végzett immunfluoreszcenciás vizsgálattal történhet. Hazánkban az ebek kötelező veszettség elleni oltását törvény írja elő.

„Minden kutyát 3–4 hónapos korában egykomponensű veszettség elleni oltással kell beoltani, majd rá fél évre egy ismétlődő oltást kell beadni. Ezután évenkénti védőoltás szükséges! Bár ezt törvény nem szabályozza, de a kijáró, más állatokkal is találkozó macskákat és vadászgörényeket is érdemes veszettség ellen beoltani. Húsevők (kutya, macska, vadászgörény) külföldre történő utaztatása esetén is kötelező a veszettség elleni oltás beadása” – mondta el az állatorvos.

Magyarország rendkívül jól szerepel a veszettség elleni küzdelemben: 2015-ben egyetlen esetben sem, 2016-ban pedig mindössze egy rókából mutatták ki a vírust, emberi fertőződésre, megbetegedésre pedig 1994 óta nem került sor hazánkban.

ÚJ!

Most friss hússal

Friss, frissebb, az új BELCANDO® – most friss színhússal!

A kutyájának adott eledel forrása és összetétele fontos Önnek?

Akkor egyszerűen próbálja ki az új BELCANDO® szuper-prémium száraz eledelt – Németországból. Mi a különleges benne? Az új receptúrák most friss színhúst tartalmaznak.

Ezt a világszerte egyedülálló BEWITAL Thermal-Mix technológia teszi lehetővé. Az egészségtudatos konyhában használt pároláshoz hasonlóan kizárólag vizgőzt használunk a tápanyagok feltáráshoz. Előnye: a vitaminok és természetes összetevők sértetlenek maradnak. Ugyanakkor az új Belcando jelentősen jobban is ízlik a kutyáknak.

BELCANDO® – A lényeg az összetételben van

BEWITAL petfood

Molinári 91 Kft. • 9228 Halászi, Damjanich u. 28. • Tel.: 96/210-233, 06/30/ 947-3646 • bewital@bewital.hu • www.bewital.hu

FANNI'S BARF SHOP

Nyers hús vagy tápos táplálás? Néhány éve már nálunk is egyre többen térnek át a nyers étrendre kutyájuk étkezésében. Miért hasznos ez a kutyának, mire kell odafigyelni, ha úgy döntünk, hogy a nyers étrendet választjuk kedvencünknek? A Noé barátai stábja Perlaki Fannival beszélgetett, aki a Fanni's BARF Shop ötletgazdája.

Gasztribolt
kutyáknak
és
macskáknak

Ajánlatunk

Szarvasnyerszedék 590Ft/kg
Immunerősítő csomag 10%
8154-

A nyersétel fontossága

Az irányzat már közel 60 éve létezik, főleg a nyugati országokban terjedt el. Németországban a legnépszerűbb, hazánkban pedig az utóbbi években jelent meg. Kutyák és macskák is étkezhetnek így. A nyersétel ugyanis arról szól, hogy minél természetesebben etessük kedvencünket, adalékanyag és gabonamentesen.

„Lényege, hogy megfelelő arányú csontos hús, csont nélküli hús, belsőség, zöldség legyen a kutya vagy macska ételében, illetve fontos a megfelelő étrendkiegészítők szerepe is. A csontos hús a rágás miatt fontos: a megfelelő kalcium bevittet biztosítja, és egyben tisztítja is az állatok fogát. A hús és a belsőségek fontos fehérje és vitaminforrások. A zöldségek-gyümölcsök a megfelelő rostot és szénhidrátot biztosítják. Fontos, hogy a zöldségek reszelve vagy pürésítve jussanak el az állathoz,

mert egészben nem tudják a kutyák jól megemészteni” – mondta Perlaki Fanni, aki ő maga is kutyatulajdonos. Egy törpe pincser, Csipet gazdija, aki már három éve így étkezik.

Kétféle nyers hús van, amelyet nem adhatunk a kutyáknak: a sertés és a vaddisznó hús. Minden kutya etetése és ízlése is eltérő. A kisebb kutyáknak olyan puhább, csontos húst kell adni, amit meg tudnak rágni – ilyen a csirkenyak –, a nagyobb testű állatok, nagyobb csontok megrágására is képesek. Az étel összetételében nincs különbség, inkább a testsúlyra kell figyelni. A felnőtt kutyának a testsúlya 2 százalékát adjuk táplálékul, de a sportkutyások 4–5 százalékot is adhatnak kedvencüknek. A kistestű kutyák szintén kicsit több táplálékot kapnak, mert nagyobb energiaszinten pörögnek. A nyersetetést kölyökkutyával a legegyszerűbb elkezdni, más esetben kis átállást igényel, persze kutyája válogatja, hogy milyen egyszerűen szokik át. Mielőtt ezt az etetést választjuk, érdemes előtte állatorvossal konzultálni.

A BARF étrenden tartott kutya napi ételadagjának összetevői:

- Csontos hús: 40%–50%
- Csont nélküli hús: 30%–40%
- Belsősegek: 5–10%
- Gyümölcs-zöldség: 10–20%
- A kutya életkorának, egészségi állapotának és aktivitásának megfelelő étrendkiegészítők: 5–10%

A HÜLLŐK *higiénéja*

Nem csak a kutyák és macskák esetében fontos a helyes állattartás, a tisztaság, hanem a hüllőknél is figyelni kell a higiénéjára. A Noé baráti műsor Fehér Tamás kisállatbolt tulajdonost kereste meg, hogy megtudja: miért fontos a helyes tartástechnológia, mit határoz meg mindez, és mely betegségek leselkednek a hüllőkre?

„A helyes tartástechnológia határozza meg, hogy állatunk jó kondícióban legyen és minél tovább velünk maradhasson” – árulta el Fehér Tamás. „Ennek persze feltétele, hogy mielőtt megvennénk az állatot, tanulmányozzuk, melyik számára a megfelelő hely, milyen

körülményeket kell kialakítani, hogy jól érezze magát. Másképp kell berendezni egy óriáskígyós terráriumot, egy agámást, vagy egy nyílméreg békás terráriumot.”

Miután állatunk a helyére került, fontos a napi rutin betartása: naponta meg kell nézni a kedvencet: normálisan veszi-e a levegőt, nem folyik-e váladék az orrából, nincsenek-e atkák az állaton, eszik-e rendszeren. De, ami a legfontosabb: megnézni, hogy történt-e valami változás a terráriumban.

A hüllők és kétlábúak gazdái gyakran meglepődnek, hogy a terrárium élőlényei ugyanúgy meg tudnak betegedni, mint mi magunk vagy akár az emlősök.

A Noé barátai műsor, minden szombaton látható a Duna TV-n.

Malina Adrienn

A betegségek többségéért tartástechnológiai hibák a felelősek, amelyek abból adódnak, hogy a gazda nincsen tisztában az általa tartott állatfaj igényeivel. Gondot okozhatnak az oda nem illő tárgyak a terráriumban, elégtelen világítás, szakszerűtlen étkeztetés, nem megfelelő aljzat, vagy nem megfelelő fajok együtt tartása. A tartástechnológiai hibák mellett természetesen a kis terráriumlakóknak is vannak más betegségeik, amelyek háttérben különféle kórokozók állnak, náluk is előfordulnak daganatos megbetegedések, sőt sérülések is.

Fontos, hogy a vizes tálat mindennap cserélni kell, az ürülék kupacot ki kell venni, ha a kígyó esetleg levedlett éjszaka, akkor azt azonnal ki kell venni. Ha nem vesszük ki, akkor a penészes bőr megváltoztathatja a terrárium klímáját és könnyen baj lehet belőle. Itt sem szabad elfelejteni, hogy a legjobb dolog, amit az állat gazdája tehet, hogy a lehető legjobb életkörülményeket biztosítja kedvencének!

HA FÖLD NAPJA, AKKOR „Kutyával a Bakonyba”

Tavasszal a Bakonyban minden évben megrendezik a „**Kutyával a Bakonyba**” elnevezésű teljesítménytúrát, amelyet a Föld Napja alkalmából idén április 22-ére terveznek. A teljesítménytúrát – az előző évekhez hasonlóan – az Ajkai Kórház SE és az Ajka Városi Természetbarát Szövetség szervezi a kislódi önkormányzat segítségével. A kutyák jutalomfalatjáról most is a Veszprém Megyei Természetbarát Szövetség gondoskodik.

U T A Z Á S K U T Y Á V A L

A teljesítménytúra megálmodója Mag Éva, aki az Ajkai Kórház Sportegyesületének akkori vezetőjeként kutyájával szívesen járta az erdőt, ez adta neki az ötletet, hogy másokat is bevonjon az aktív kikapcsolódásba, amikor a kutyák is szabadon élvezhetik a Bakonyi táj és erdők nyújtotta biztonságot és nyugalmat. Mag Éva célja – az ajkai Vahur Állatvédő Egyesület egyik aktivistájaként – emellett az is, hogy a túrák alkalmával a felelős állattartásra is felhívják a figyelmet. Az országosan is egyedülálló rendezvény jelenlegi szervezője Dürögő Ágnes, az Ajkai Kórház Sportegyesület elnöke.

A túrán kutyások és nem kutyások egyaránt részt vehetnek, 2016-ban összesen 127 fő és 117 kutya teljesítette a távot. A főként helyi érdeklőségű rendezvényre évről évre egyre többen érkeznek már az ország más vidékeiről is. A túra minden évben a Kislódi Általános Iskolától 9:00 és 11:00 óra között indul. Az évek során különböző útvonalakon teljesíthették a távot a kutyások, most a Kislód > Csalános-völgy > Úrkút, Csárda-hegyi Őskarszt > Erdei tanösvény > Kislód lesz az útvonal, a táv hossza kb. 15 km. Az ellenőrzőpontokon kutyás túrához illően a négy lábúaknak jutalomfalattal kedveskednek és vízzel frissíthetik magukat, míg a gazdáik cukorkát kapnak energiapótlásként.

Néhány éve, amikor mi is részt vettünk a túrán, a táv fele ugyanígy az úrkúti Csárda-hegyi Őskarsztnál volt, ahol pihenésképpen a különleges karsztvidékben gyönyörködhattünk. A Bakony kőzetfelépítését és a karsztosodás folyamatát bemutató táblákon tanulmányozhatjuk. A képződmény aljába masszív falépcsőn juthatunk le, a mellettünk és felettünk magasodó monumentális vöröses-barnás sziklák és az alattunk tátongó mély gödrök különleges látványt nyújtanak.

A 20. század elején, 1930-ig mangánércet termeltek ki a vidéken. Ez kézi fejtéssel történt, így alig károsodott a karsztfelszín, sikerült eredeti állapotában megmaradnia. A különleges kővidék Európában is egyedülálló. A területet 1953-ban természetvédelmi területté nyilvánították.

A kutyás teljesítménytúrát nagyon jó kezdeményezésnek tartjuk, érdemes lenne ezt országosan ismertté tenni. Bizonyára sokan eljárnának az ország távolabbi pontjairól is, hogy megismerjék hazánk egyik legszebb vidékét, és hogy részesei legyenek egy ilyen megmozdulásnak.

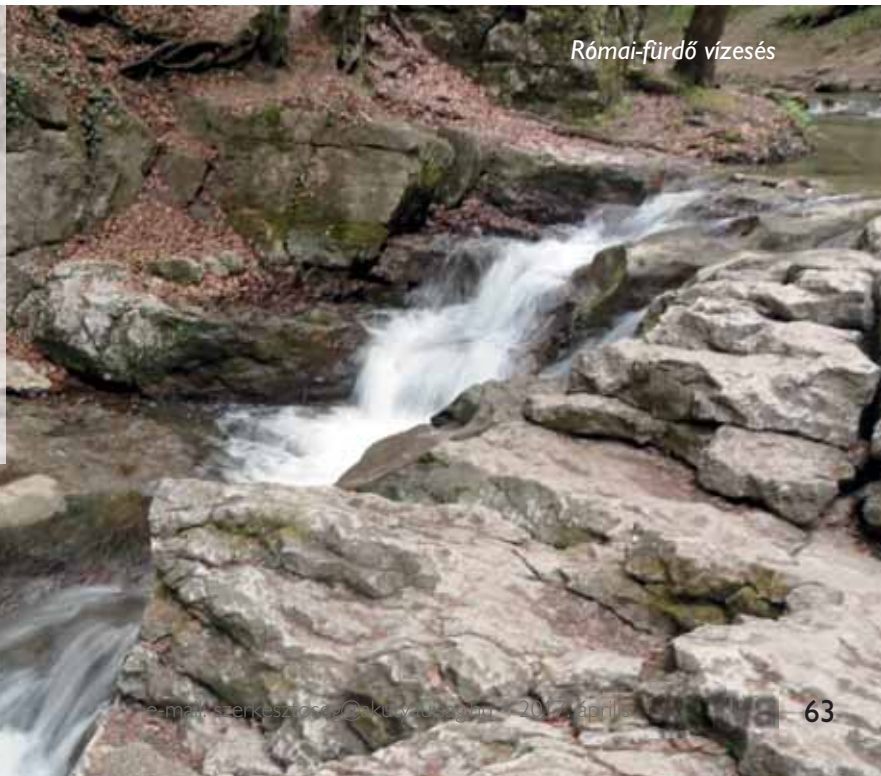
Bakonyi kutyás kirándulásunkat több naposra is tervezhetjük, biztosan találunk minden napra egy-egy érdekes és izgalmas felfedezni valót. Ezek közül mi is szeretnénk itt néhányat bemutatni:

Kevésbé ismert, mégis kihagyhatatlan kirándulóhely a Római-fürdő vízesése. Bakonynána határából indulunk a **Gaja-szurdokban a Római-fürdő vízesésig**. A kék jelzésen haladva a patak fölött vezető úton gyönyörű völgyben sétálunk kb. 2,5 km-t, így érünk el a lélegzetelállító természeti képződményhez. A patak sziklák közé szorult vízesését nevezik Római-fürdőnek. Az óriás sziklák között zubogó Gaja-patak látványa nagyon megkapó.

Sétánk során több kutyással találkozhatunk, ami nem csoda, hiszen ez a szurdokvölgyi ösvény valóban kimeríti a tökéletes kutyás sétaútvonal fogalmát. A sűrű erdő és a völgyben csörgedező patak nem csak tavasszal, hanem nyáron is kellemesen hűs, ahol izgalom és kaland vár minden hatlábon kirándulóra.

Római-fürdő vízesés

A másik kirándulási javaslatunk a titokzatos és egyben vadromantikus **Hubert-laki-tó** és közvetlen környezete. A tavat a helyiek az erdélyi Gyilkos-tóhoz hasonlóan **Bakonyi Gyilkos-tónak** nevezik. Nevét, mint erdélyi névrokona is, a vízből kiálló elhalt farönkökről kapta. Az 1980-as évek közepe táján kialakított mesterséges tó eredetileg vaditátónak készült. A helyén egykoron egy égeres állt, amire ma a csillogó víztükröt meg-megszakító elárasztott fák tóból kiálló csonkjai és a facsonkon megújuló növényzet utal.

Túránkat Bakonybél északi határából érdemes kezdeni, az Odvaskő Hotel parkolójából. Innen csodálatos, árnyas erdei út visz a tóhoz, egyszerűen a „Tó” feliratot kell követni. A tónál érintetlen természeti környezet fogad minket. Ha kutyánk szereti a vizet, itt ne engedjük a vízbe ugrálni, óvatosan menjen be, nehogy egy vízfelszín alatti szűrős csonk miatt esetleg bal esetet szenvedjen.

Tavaszi bakonyi látogatásunkat kiegészíthetjük még egy kis „**kulináris kalandozással**” is. Ebben az időszakban ezen a vidéken, például Bakonybél határában, erős fokhagyma illat csapja meg az orrunkat. A hegyoldali erdő sűrű aljnövényzete, a medvehagyma ilyenkor hajt. Bátran szedjünk egy jó adagot, amiből aztán otthon fenséges és egészséges, tavaszi medvehagymás ételeket készíthetünk. Így a kulináris élvezet sem marad el, és még kellemes bakonyi kikapcsolódásunkra is emlékeztet.

A néhány ismertetett útvonallal csak ízelítőt adtunk a Bakonyban rejlő számtalan kirándulási és túrázási lehetőségből. Mindenkinek ajánljuk, keljen útra négy lábú társával, fedezzék fel e csodálatos vidéket!

Ha Te is szívesen útra kelnél kedvenceddel, de nem tudod, merre indulj, válogass weboldalunk kínálatából, és kérj személyre szabott ajánlatot honlapunkon keresztül vagy a Facebookon. Szállásajánlataink mellett kirándulási javaslatokat, ötleteket adunk közös utazásokhoz. Gyakorlott utazóként örömmel segítünk, hogy Te és négylábú társad izgalmas, élményekkel teli kalandozásokban részesülj. **A „kutyajó” utazás garantált.**

Hosszú Noémi

www.utazzkutyaddal.hu
info@utazzkutyaddal.hu

Magyarország vezető élő állat szállítmányozója

20 éves tapasztalat

Hűthető, fűthető, légkondicionált és hangszigetelt élő állat térrel rendelkező saját raktár bázis

Élő állatok szállítmányozásával foglalkozó külön osztály

Főbb magyar és nemzetközi állatkertek kizárólagos szállítmányozási partnere

Büszkék vagyunk rá, hogy évente több ezer házi kedvencet juttatunk el új gazdijához világszerte!

AIRMAX CARGO BUDAPEST ZRT.

Cím: H-2220 Vecsés, Lőrinci út 154.
Airport City Logistics Park, D. épület 3. emelet
Telefon: +36 29 801 817 Fax: +36 29 801 811
E-mail: avi@airmaxcargo.com
www.airmaxcargo.com

Újházi István, a Német Juhászkutya Fajtamentés alelnökeként sok megélhetési állatvédővel találkozott.

1% VIGYÁZAT

A különböző jogszabályi változásoknak évről évre kevesebb az az anyagi keret, amivel az állatvédő szervezetek gazdálkodni tudnak. Pályázatok jóformán nincsenek, a magánszemélyek adományai mellett az adónk 1%-a az egyetlen, amire a szervezetek számíthatnak. Égető szükségük van minden egyes fillérre hát, amin viszont évről évre több szervezetnek kell osztozkodnia. A becsületesen dolgozó szervezeteknek létfontosságú, hogy kiszűrjék maguk közül azokat, akik a megélhetési állatvédők közé tartoznak, és a kutyáknak szánt pénzekből a saját egzisztenciájukat építgetik. Megjelentek ugyanis olyan új állatvédő szervezetek is a porondon, akik a gyakorlatban nem végeznek állatvédő tevékenységet. Bár több leleplező cikk is napvilágot látott az egyik ilyen szervezetről, ennek ellenére megható, a legnagyobb videomesztó portálra feltöltött filmjüknek hála így is több, mint hatvan milliót kaszáltak. Igaz, a botrány után előfordult,

hogy maguktól megkerestek egy-két, bajbajutott kutyás gazdát, és szervezetet, akik helyett kifizették a műtéti költségeiket. Ezek a gazdák és szervezetek aztán a Facebook oldalon igen hálásan nyilatkoznak a szervezetről annak ellenére, hogy tényleges állatmentést, vagy állatotthon fenntartását a mai napig nem végeznek. Úgy tűnik hát, hogy jövedelmező megoldás kibérelni egy jó stábot, készíttetni egy könnyfakasztó kisfilmet, és az arany tojást tojó tyúkocskaként hozza az 1% forintokat.

- Tanúként ott voltam azon a sajtóperen, amit ez a szervezet indított az öt leleplező hetilap ellen. Elmondtam, hogy az 1%-on kívüli időszakban soha nem lehetett róluk hallani, és nem végeznek ténylegesen állatvédő tevékenységet. A pert elveszítették, de ez semmit sem változtat a tényen, hiszen ismét indulhattak az adó 1%-ért és folytathatják a szemfényvesztést. Egyszerűen nem értem, hogy az ilyen szerve-

zetek hogyan tudnak elszámolni az adóhatóság felé? Egyébként is! Akik nem teszik nyilvánossá a közhasznúsági jelentésüket, az éves beszámolóikat, kizárnám a jogosultak köréből. Akkor talán az emberek megrendült hite is visszatérne a civil szférához. – mondja Tornóczky Anita, az Állatvédőrség szóvivője.

Az 1%-os tortából még a legelején biztosították maguknak a szeleteket azok a szervezetek, akik még akkor lefoglalták a legtutibb domain neveket, amikor még az internet gyerekcipőben járt. Hogy akkor jól mérték fel a lehetőségeket, ez most nekik évről évre több tízmillió forintot hoz, hiszen az interneten szörföző állatbarátnak egyből az ő nevüket „dobja a gép”, rögtön az ő adószámukba futhat bele az érdeklődő. Ráadásul hirdetni is az ő oldalakon lehet, így a többi civil szervezettől is befolyik némi apró ennek fejében. A nagy ismertség azonban még nem azt jelzi, hogy ott folyik a legnívósabb állatvédelmi

munka, így hát érdemes az adónyilatkozat kitöltése előtt alaposabban körülnézni.

Aztán ott vannak azok a szervezetek, akik becsülettel és tisztességgel mentik az állatokat, csak éppen nincs hozzá meg a szükséges anyagi keretük. A közösségi média korában már ez sem gond, hiszen a jó szándékú állatbarátok anyagilag is szívesen állnak egy jó ügy mellé, ha azzal megmenthetik egy jobb sorsra érdemes kutya életét. Viszont rögtön ez generálta az ilyen típusú visszaéléseket.

Dr. Varga Ottilia gyerekorvos. Kis betegek mellett az állatok sorsát is a szívében viseli, így nem csak anyagilag, hanem önkéntesként is segíteni kezdte az egyik szervezet munkáját.

- A döbbenettől szóhoz sem jutottam, amikor a szervezet vezetője felvilágosított, hogy azért mentenek lebénult, és más, súlyosan handicappes kutyákat, mert azokra jön a legtöbb adomány. Ugyanakkor ezek az adományok egyáltalán nem voltak nyomkövethetőek. Hogy mire ment el a pénz, azt csak a vezető tudta. Miközben én hetente többször terápiára hordtam a lebénult kutyát, addig ő jól elvult abból a pénzből, amit a kutya mentésére adtak. Életemben nem találkoztam még olyan gonosz emberekkel, mint abban a szervezetben. Itt a kutya abszolút nem számított, csak a pénz motivált mindent. – meséli a doktornő, aki szerencsére nem fordult el az állatvédelemtől. Most az egyik fajtamentő szervezetet támogatja évről évre az 1%-ával.

Napjainkra viszont egyre többen gondolják azt, hogy igen jó biznissz a kutyamentés, és már ahhoz sem veszik a fáradságot, hogy hivatalos szervezatként lépjenek fel. A közösségi oldalak erre pedig igen jó teret biztosítanak. Súlyosan sérült kutyák képeivel kisebb fajta vagyonokat kaszálnak, ami aztán valószínűleg nem arra a célra megy, amire szánták azt az adományozók.

- Mi elköteleztünk vagyunk abban, hogy ha nem tudunk helyhiány miatt egy német juhászkutyát fogadni, akkor is anyagilag támogatjuk a kutya egészségügyi ellátását. Többször is előfordult, hogy segítséget

kértek a közösségi oldalon „civiliek” egy-egy súlyosan beteg kutya kihozatalához valamelyik rémes gypmesteri telepről. Szívesen segítünk, és vállaltuk, hogy kifizetjük az állatorvosi költségét a kutyának. Nagy volt az öröm a részükről, repkedtek a kemény tízezres költségek, ám amikor kértük az állatorvosi számlát, amivel nekünk ugye szigorúan el kell számolnunk, érdekes módon eltűntek a segítségkérők. Amikor már bizonyítani kellett volna a pénz útját, akkor már nem kellett a segítség, ehelyett kínossá vált a segítségnyújtás. – mondja Újházi István, a Német Juhászkutya Fajtamentés Alapítvány egyik vezetője.

Egy biztos, az állatvédelemben megjelentek a „megélhetési állatvédők”, akik saját munka, egzisztencia híján állatvédő bőrbé bújva, az állatok mentésére hivatkozva tesznek szert rendszeres jövedelemre. Pedig soha nem volt akkora szükség az állatvédelem támogatására, mint napjainkban.

-Ha egy magánszemély kitesz egy megható fotót egy bajbajutott kutyáról, többszörösezt kapja, mint egy szervezet, akár több százezer forintot is küldenek neki a jó szándékú állatbarátok. Holott ő ezzel a pénzzel úgy számol el, ahogy akar, pontosabban, ahogy nem akar. Begyűjtik a külföldi támogatókat, akik azt hiszik, hogy a

pénzükkel bajbajutott kutyákat támogatnak. Pedig ez gyakran nem fedi a valóságot. – mondja Tornóczky Anita.

Hogy ön hogyan tudná kikerülni, hogy csalóknál kössön ki az adománya, arra a válasz nagyon egyszerű. Bármilyen megható fotókat, szövegeket posztolnak, ön ne utaljon magánbankszámlákra pénzt, hiszen ott az adományok felhasználása teljességgel ellenőrizhetetlen, ráadásul jogszabályokba is ütközik a magánszámlákra való gyűjtés. De honnan tudhatja a jó szándékú állatbarát, hogy jó helyre adja-e az adójának az 1%-át? Hogyan tudja messzire elkerülni az adományokkal visszaélő szervezeteket?

Ma már azért nem túl bonyolult feladat az információk megszerzése. Nézze meg, hogy a magát hirdető szervezet rendelkezik-e menhellyel, állatotthonnal, vagy ideiglenes befogadó bázissal. Csak az az évi 4–5 nagy dírrrel-durrall beharangozott mentés áll mögöttük, amitől zengett az internet, avagy valóban folyamatosan mentik a bajba jutott állatokat? Honlapjukon fenn vannak-e évekre visszamenőleg is a pénzügyi mérlegeik, beszámolóik? Vannak-e főn kórházi fotók, állatorvos nevek, amelyek azt bizonyítják, hogy a kutyák valóban átestek kórházi kezeléseken. Ha van ideje, látogasson ki a kiszemelt szervezethez, nézze meg, milyen körülmények között tartják a védenőket. Egy biztos. Ha jó helyen szeretné tudni az adóforintjait, akkor semmiképpen se a megható kisfilmek hatására döntsön! És kérjük, ne feledje: a tisztességesen dolgozó állatvédő szervezeteknek óriási szüksége van az Ön adójának az egy százalékára!

Kovács Violetta

Néhány fajtamentő szervezet adószáma:

Német Juhászkutya Fajtamentés Alapítvány:

18196061-1-42

Retriever Rescue Fajtamentő Egyesület:

18289031-1-03

Brit Pásztorkutya Fajtamentők Közhasznú Egyesületet: 186180660-1-11

Mudi Fajtamentő Egyesület: 18726905-1-13

EGY ÉLETRE SZÓLÓ ÚTRAVALÓ

Elindult a tenyésztési szezon, érkeznek a kiskutyák. Táplálásuk alapvetően meghatározza egész későbbi életüket, egészségüket, figyeljünk hát oda mit és mennyit etetünk velük. A növendékkori táplálási hibákat később már nem tudjuk helyrehozni.

A kölykök a megszületésük utáni első három hétben – szerencsés esetben – kizárólag anyatejjel táplálkoznak. Ebben az időszakban rendkívül fontos az első 24 órában a nagy ellenanyagtartalmú főcsej felvétele, mely megvédi a kiskutyákat azoktól a fertőző betegségektől, melyekkel a szuka életében már korábban találkozott. Ha a szukának nem termelődik

elendő teje, akkor a kiskutyák kiegészítő, kutyatej pótlóval történő etetésére lehet szükség. A harmadik hét után a kölykök már kóstolgatják anyjuk eledelét, ebben az időben elkezdhetjük tehát az etetésüket szilárd táplálékkal, kezdetben kiegészítésként az anyatej mellé, majd fokozatosan a kiskutyák teljes egészében átállnak a szilárd táplálékra a hatodik

héttől. Ebben a – 3–6 hét közötti – időszakban célszerű az elválasztásra javasolt, ún. starter tápok etetése. Ezek magas fehérje-, energiataralma, nagyon jó emészthetősége, hasmenést megelőző, bélfloórát stabilizáló összetevői segítik a zökkenőmentes átállást az anyatejről a kiskutyák szilárd táplálékára. Az elválasztás mindig kritikus időszak a kölykök életében. A hirtelen táplálék váltás emésztési rendellenességekhez, ennek következményeképpen pedig hasmenéshez vezethet, ami ilyen fiatal korban könnyen akár végzetessé is válhat. Az elválasztási időszakban jelentkező hasmenés azonnali állatorvosi kezelést igényel.

A kölykök helyes táplálása sorsdöntő későbbi életükre, hibás etetéssel életreszóló egészségkárosodást (pl. csontváz-ízületi rendellenességek) okozhatunk a kutyának. A megfelelő táplálék kiválasztásánál a következő élettani szempontokat kell figyelembe venni: A kutyák ragadozó múltú, alapvetően állati eredetű fehérjét igénylő állatok, azonban nem kizárólag húsevők, tehát megfelelő mennyiségben és arányban kell biztosítani számukra a fehérjék mellett a zsírokat, szénhidrátokat is, valamint a vitaminokat, ásványi anyagokat, makro és mikroelemeket. Mind az alul-, mind a túltáplálás káros. A nem megfelelő mennyiségben (ideális kb. 25–30%) és minőségben (ideális: állati eredetű fehérjeforrás) etetett fehérje hiánybetegségeket okozhat.

A kölyköket kizárólag nekik készített eledellel kell etetni, a felnőtt kutyák tápláléka számukra nem megfelelő. Az eltérő kor és méret, eltérő táplálékigényt jelent. A kölykök energiaigénye közel kétszerese lehet a felnőttekének, azonban kis gyomorméretük miatt a felnőtt állatoknak készült tápból nem tud annyit felvenni, amely a tápanyag és energiaigényét fedezné. A kölykök tápláléka abban különbözik a felnőtt állatokétól, hogy az koncentráltabb, tápanyagokban és energiában gazdagabb, továbbá eltér az egyes tápanyagok és energia egymáshoz viszonyított aránya is. Ezért a kölyköket felnőtt táppal etetni súlyos hiba és kerülendő.

Nem minden kölyöknek egyezik a tápanyagigénye, ez is változik a fajta mérete függvényében: A kistestű fajták kölykeinek egy testtömeg kilogrammra vetítve magasabb az un. metabolizációs rátája (gyorsabb az anyagcseréje), hamarabb éri el kifejelettségi korú testtömegét, mint a nagytestű fajták – a kistestű fajták kifejelettségi korú testtömegüket kb. 12 hónapos korukra elérik – így a kistestű fajtáknak nagyobb a fehérje, zsír, kalcium és foszfor stb. tartalmú tápra van szükségük. A kistestű kölykökre jellemző még a kis száj, és kis gyomor. Fontos, hogy ezek a kölykök olyan tápot kapjanak, melyek kis tápszemekből állnak, hogy könnyebben meg tudják rágni. A koncentrált tápanyagtartalom biztosítja, hogy a kölykök teljes értékű és kiegyensúlyozott tápot kapjanak, még akkor is, ha kisméretű gyomruk csak kis mennyiségű táplálékot képes befogadni. A közepes testű fajták kölykeinek kissé magasabb az egy testtömeg kilogrammra vetített metabolizációs rátájuk, mint a nagytestűeknek. Ezek a fajták kifejelettségi korú testtömegüket 12–18 hónapos korukban érik el, tehát hamarabb, mint a nagytestű fajták, ezért nekik a nagytestű fajták kölykeinél tápanyagdúsabb táplálékra van szükségük. A nagytestű fajták kölykeinek alacsonyabb a metabolizációs rátája, mint a kisebb testű fajtáké. Növekedése nagyobb mértékű, kifejelettségi korú testtömegét a 18–24 hónapra éri el.

Az egyes fajták növekedési sebessége eltérő, a nagytestű fajtáké a legnagyobb. Amíg egy kistestű kölyök növekedése során a születéskori testsúlyát tízszeresére növeli, (az ember 28-szorosára) addig a pld. a német dog születési súlya 130-szorosára nő) A gyors növekedés időszakában, főleg a nagytestű fajták kölykeinél, vétett etetési hibák maradandó csontfejlődési rendellenességekhez vezetnek. A növendék kutyák táplálásánál a tületezéssel lehet a legegyszerűbben bajt okozni. A nagy tápanyag és energiatartalmú tápok kizárólag az előírt adagolásban etethetők. Ezért adnak melléjük mérőpoharat, melynek használata feltétlenül fontos. A korlátozás nélküli (ad libitum) etetés nem vezet nagyobb méretű kutyához, viszont végzetes etetési hiba lehet.

A túlzott energiabevitel gyors testsúly növekedést eredményez, ami túl nagy nyomást gyakorol a még meg nem erősödött csontváz rendszerre, az ízületi felületekre (pontosan úgy, mint egy túlterhelés alatt összeroskadó polc). A túlsúly az ízületek deformálódásához, a csípőízület estében pld. bizonyos esetekben a csípőízületi diszplázia megjelenéséhez vezethet. A túl nagy fehérjetartalom túlzott energia-

bevitel is jelent, ezért jelentkezhet pld. a csípőízületi diszplázia fehérjetületesen esetén is, ez azonban nem a fehérje, hanem annak energiatartalma miatt alakul ki. Ennek megelőzése érdekében a nagytestű fajták kölyök tápjai alacsonyabb energia-, zsír- és fehérjetartalmúak, mint a kisebb testű fajtáké.

A túlzott kalciumetetés is súlyos következményekkel járhat. A kiskutyák emésztőrendszere még nem tudja korlátozni a kalcium felszívódását, a felnőtt kutyákkal ellentétben. Ha túl magas a táplálék kalciumtartalma, vagy csonterősítő tablettákat túladagolja a gazda, akkor annak jelentős része felszívódik a kölyök bélcsatornájából. A kalcium túladagolás a csontosodás folyamatát megzavarja és pld. osteochondrosishoz vezethet. Ennek megelőzésére a nagytestű fajták kölyöktápjainak pld. alacsonyabb a kalcium (Ca) tartalma, mint a kisebb testű fajtáké. Tápetetés mellett az ásványi anyag készítmények etetését kerülni kell.

Hasonlóan veszélyes a vitaminok ellenőrzés nélküli (túl)adagolása, mint pld. a zsírban oldódó D-vitamin túladagolása lágyszöveti kalciumlerakódáshoz vezet. Tápetetés mellett a vitaminkiegészítés sem javasolt.

Hasznos lehet egyes táplálékkiegészítők, pld. „ízület táplálók”, glükózamin, chondroitin-szulfát etetése, melyek a porc képződését, esetleges sérüléseik megelőzését segíthetik.

Összefoglalásul elmondható, hogy a kölyök növekedéskori etetése szempontjából az un. gyors növekedés szakasza (4–8 hónap) a legkritikusabb életszakasz. Ebben az időszakban a tületes, a túlzott energiabevitel a legnagyobb kockázati tényező, mellette pedig az ásványanyag és vitamin túladagolás, táplálék kiegészítők túlzott használata. Ebben az időben – a nagyobb fajtáknál különösen – célszerű kerülni a megterhelő mozgást is.

Dr. Berkényi Tamás
állatorvos
EUKANUBA-Spectrum Brands

Kutyázni gyerek mellett?

Golden retriever tenyésztők vagyunk, imádjuk ezt a fajtát. Azért mert gyönyörű és azért mert intelligens. Életformaszerűen kutyázunk, nemzetközi kiállításokra járunk, vadászatokra és munkaversenyekre. Fogalmam sem volt róla, hogy egy pici baba hogyan tud majd beilleszkedni ebbe az életformába.

Mikor terhes lettem sok kérdés vetődött fel bennem. Többek között az is, hogyan fogok tudni a szeretett kutyáimra ugyanannyi időt fordítani? Hogyan lesz idő napi kétszer sétálni velük? Úgy gondoltam megoldjuk. Majd előbbre hozzuk kicsit az esti sétát, hogy a pici alvásrítmusába ne zavarjunk be, olyan helyet keresünk, ahol babakocsival is lehet sétálni. Abban biztos voltam, hogy továbbra is szeretnék hasonló intenzitással a kutyáimmal foglalkozni és abban is biztos voltam, hogy az a kis csoda, aki bennem fejlődik, mindenben elsőbbséget kell majd élvezzen.

Hát igen. Ezek voltak a tervek. És mi volt a valóság? Akinek van gyereke, az pontosan tudja, hogy az első 2 hónapban nemhogy kutyát sétáltatni nincs ideje egy anyukának, de még jóformán fürödni is alig tud eljutni. Főleg aki szoptat és nem alussza végig a gyermekét az éjszakát. Nos, a kisfiam pont ilyen volt. A férjemnek jutott a kutyákkal való foglalkozás elég sokáig. Én meg közben folyamatos lelkiismeretfurdalást éreztem azért, hogy nekem nem megy. Egyszerűen képtelen vagyok egyáltalán az utcáig eljutni.

Szerencsére azonban a gyerekek megnőnek. Már nem kell 3 óránként cicizniük, kicsit könnyebben alakítható a napirendjük. Így eset például, hogy elmentünk a 6 hetes kiskünnel egy working tesztre.

Én ugyan itt még nem indultam, de a férjem igen. Nem volt egyszerű, de úgy gondoltuk, hogy a babát is edzeni kell.

Még nem volt 3 hónapos Petike, mikor képességvizsgázni vittük a fiatalokat. Mivel mindkét kutyánkkal jelentkezünk, én akartam levizsgázni az egyikkel. Magamra kötöttem hordozóba a kicsit és így mentünk erdőn-mezőn át. Nagyon élveztem és szerintem a kisfiam is! Nem mellesleg a vizsga is sikerült mindkét kiskutyánknak!

A hordozó nagyon bevált, de ahogy egyre nőtt a gyerek súlya, már apa vette át a cipelést. Így együtt tudtunk már akár 9 km-es túrákat is megtenni!

Petike belenőtt a kutyázásba és egyszer csak azt vettük észre, hogy ő is akar kutyát sétáltatni – „ededül anya”! Hagytuk. Megtanulta hogyan kell irányítani egy 30–40 kg-os kutyát pórázon, irányt váltani és beállítani kiállítási pózba. Mivel szerette – és persze mi is odáig voltunk a gondolattól, hogy a mi kisfiunk viszi be a nagy ringbe a kutyánkat – így beneveztük junior handling versenybe is. 27 hónapos volt ekkor. Megnyerte. A sírástól ugyan nem sokat láttam a produkcióból, de visszanezelve videón tényleg ügyes volt!

2–2,5 éves kora között új akadályba ütköztünk a kutyaséták kapcsán. Mivel legtöbbször hegyen sétálunk, mezőn, erdős

részeken, igencsak nehéz volt a kicsi lábival utánnunk jönnie. Sokszor kellett még felvenni, cipelni, mivel hamar elfáradt.

Manapság viszont egy élmény vele kutyázni minden tekintetben! Simán sétál 6 km-t velünk – a saját lábán – és már be tudjuk vonni a tréningfeladatokba is. Segít nekünk dummyt dobni, méghozzá kézjelzre!

Nagyon büszkék vagyunk rá és azt gondolom a kezdeti nehézségek után, ma már csupa vidámság a a közös családi kutyázás!

Barák Hanna

Budapest Grand Prix

NEMZETKÖZI KUTYAKIÁLLÍTÁS
ÉS KISÁLLAT-FELSZERELÉS VÁSÁR

BUDAPEST

HUNGEXPO

2017. Április 29 - Május 1.

EUKANUBA

**MÉG TÖBB
TAVASZI KALAND,
EGYÜTT
KEDVENCÉVEL**

Ismerje meg Utah-t, a 17 éves labradort!
Ő a bizonyíték rá, hogy Eukanuba táppal és szerető
gondoskodással hosszabb életet élhet kedvence,
mint a fajtára jellemző átlagos életkor.

WWW.EUKANUBA.EU

FACEBOOK.COM/EUKANUBAHUNGARY